

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΓΙΑ ΤΟ ΛΑΟ ΜΑΣ

Ἐλεύθερα Νιάτα

ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΝΩΤΙΚΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Π. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑ : Τὸ ἔλασσον.
Α. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ : Ἡ Κύπρος εἶναι καὶ θὰ γίνῃ
Ἑλληνική.
Μ. ΔΕΣΥΛΑ : Μπροστὰ στὸ συνέδριο.
Γιὰ τίς Ἐνωμένες Σοσιαλιστικὲς Πολιτείες τῆς Εὐρώπης.
Ζ. ΣΤΑΛΙΟΥ : Γύρω ἀπὸ τὸ πρόβλημα τῆς Πα-
νευρώπης.
Β. ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ : Ἡ διάλυση τῆς Ε.Π.Ο.Ν.
Α. ΠΑΥΛΟΥ : Μὲ τοὺς μαθητὲς τοῦ Προμηθέα.
Γ. ΜΠΟΥΚΟΥΒΑΛΑ : Κωστῆς Παλαμᾶς.
Σ. ΜΑΚΡΗ : Οἱ φοιτητικὲς ἀπεργίες.
Μιά ἐπίσκεψη στὴ «Σωτηρία».
Ε. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ : Ἡ ἰδεολογικὴ μας πίστη.
Γ. ΣΑΧΙΝΗ : Ἐπικίνδυνα κηρύγματα.
Σ ΝΙΚΟΛΑΟΥ : Ἐλιβερότητες καὶ καθήκοντα.
Χ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑ : Τὴ Βόρειο Ἡπειρο.

ΦΥΛΛΟ 11

ΜΑΡΤΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1947

ΧΡΟΝΟΣ Β΄.

25^Η ΜΑΡΤΙΟΥ

Ο χρόνος είχε κυλήσει άργά, άπελπιστικά άργά ώς την ώρα εκείνη. Καί στο άργό του κύλημα είχε συμπαρασυρθεί κ'ή Ιστορία, άργά είχε κυλήσει ό πολιτισμός κ' ή ανθρωπότητα.

Κ' ήρθε ή ώρα εκείνη. Ήρθε ή 25η Μαρτίου τοϋ 1821.

Ένας λαός στάθηκε μπροστά στο Βάραθρο, πού χωρίζε τό 19ο από τόν 20ό αιώνα, τή σκλαβιά από τήν Έλευθερία, τή Βαρβαρότητα καί τά μεσαιωνικά υπόλοιπα άπ' τόν πολιτισμό.

Στάθηκε ό Έλληνικός Λαός μπροστά στην άβυσσο κι' άναμέτρησε τό βάθος τοϋ Ιστορικού Χρόνου ένώ ή σκέψη του γλύστρησε στους Μαραθώνες τής Ιστορίας του, γλύστρησε άνάμεσα από τά αιώνια μνημεία τής προσφοράς τοϋ ίδιου τοϋ έαυτοϋ του στο Βωμό τής Πανανθρώπινης Λευτεριάς κι' έρριξε άποφασιστικά τόν κύβο. Έτσι τελέστηκε ή μεγάλη Έλληνική Έπανάσταση, πού ή 25η Μαρτίου συμβολίζει, έτσι ξανάβρε ό Έλληνας τόν έαυτό του.

Η 25η Μαρτίου συμβολίζει τ' άμέτρητα κορμιά, πού έπεσαν για νά γεμίσει τό βάραθρο. Συμβολίζει τ' άντρίκια καί γυναίκια κορμιά τοϋ Μανιάκι καί τοϋ Ζαλόγγου, τοϋ Πέτα καί τοϋ Μεσολογγίου, συμβολίζει τά Έλληνικά Κορμιά, πού γεφύρωσαν τήν άβυσσο, για νά περάσει ή Ελλάδα, για νά περάσει ή ανθρωπότητα, για νά περάσει ή Ιστορία, περήφανη, λευκή, άκηλίδωτη.

Η 25η Μαρτίου είναι ή ώρα τής Ελλάδας καί τοϋ Λαοϋ της. Γιατί αυτός τήν έγραψε, γιατί αυτός ξαναβρήκε τόν άντρίκιο έαυτό του γιατί αυτός ξανάδειξε τήν αιώνια, τήν άκαταμάχητη ύπαρξή του.

Η 25η Μαρτίου ήταν άκόμα ή ώρα δλάκαιρης τής ανθρωπότητας, ήταν ιδιαίτερα ή ώρα τών σκλαβωμένων Λαών τής Γής. Ήταν ή ώρα τής ανθρωπότητας, γιατί αυτή ξανάδωσε στους ανθρώπους τήν πίστη στις μεγάλες αλήθειες τής Έλευθερίας καί τής Δικαιοσύνης, πού είχε κλονισθεί. Καί είχε κλονισθεί, γιατί ή Γαλλική Έπανάσταση στην τελευταία τής φάση κατάντησε Τυραννία τών όρέξεων τοϋ Ναπολέοντος, ξέφυγε άπ' τό δρόμο της, έχασε τή σημασία της, γιατί άκόμα ή Ίερή συμμαχία συστηματικά έπνιγε κάτω από τή φοβερή πίεσή της τό ξέσπασμα κάθε λεύτερης συνείδησης, γιατί δλάκαιρη ή Εύρώπη είχε δουλικά ύποκύψει στο κνοϋτο τοϋ Μέιτερνιχ.

Αν δέν ήταν αυτή ή 25η Μαρτίου 1821 τό μαυρο σκοτάδι τής άσιατικής Βαρβαρότητας θά σέπαζε άκόμα τ' ανατολικά κράσπεδα τής Εύρώπης. Η 25η Μαρτίου έφερε τήν Αναγέννηση στα χώματα, πού ό Ρήγας νειρεύτηκε μονιασμένα καί τά μεγάλα πολιτιστικά Ιδανικά στα βάθη τής Ασίας. Έτσι έγινε ή Ασία Εύρώπη καί ή Τουρκία πολιτισμένη.

Η 25η Μαρτίου είναι ένα μεγάλο όρόσημο στην ιστορική πορεία τοϋ Λαοϋ μας. Δέν είναι όμως τό μοναδικό. Χωρίς αυτήν θάμενε αναπάντητα τό προσκλητήριο τής Ιστορίας. Αναπάντητο όπως άνεκτέλεστη θάμενε κ' ή Έπιταγή τής Ιστορίας αν δέν τελιόταν ό Μαραθώνας, ή Σαλαμίνα, ή 28 Οκτωβρίου.

Κάποιοι μεγάλος Έλληνας, ένας μεγάλος άνθρωπος είχε πεί στα 1942 άπ' τό Σταθμό τοϋ Λονδίνου τήν έπέτειο τής Ιταλικής Έπιθέσεως.

«Η καρδιά τών Έλλήνων είναι ό πιο λεπτός, ό πιο ακριβής ώροδείκτης τής Ιστορίας».

Αυτός ό λεπτός ώροδείκτης κάλεσε τήν Ελλάδα στον άγώνα, πού ή 25 Μαρτίου άρχισε. Αυτός πρόσταξε τους Έλληνες στην άντρίκια καί κοσμοσωτήρια στάση τους στις 28 Οκτωβρίου. Αυτός χαλκεύει τό μεγαλειό τής Πατρίδας μας.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΦΙΛΙΑΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΝΙΑΤΑ

ΕΠΙΣΗΜΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ Κ. Ε. ΤΗΣ Ε. Ε. Ν.
ΧΡΟΝΟΣ Β'. — ΦΥΛΛΟ 11 — ΜΑΡΤΙΟΣ — ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1947
ΓΡΑΦΕΙΑ ΓΙΑΝ ΣΜΑΤΣ 20 — ΤΗΛΕΦ. 35-214

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Χ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ

ΤΟ ΕΛΑΣΣΟΝ

Του Π. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑ
Προέδρου της Ε. Ε. Ν.

Σκοπός της σημερινής Κυβερνήσεως δεν μπορεί να είναι ή καταπολέμηση του κομμουνισμού. Σκοπός της πρέπει να είναι ή εξασφάλιση της κομμουνιστικής αντίστασης.

Ο κομμουνισμός είναι ένα γενικό, πάγιο κι ένδημικό, πανευρωπαϊκό και σχεδόν παγκόσμιο πολιτικό και κοινωνικό κίνημα. Σάν ιδεολογικό και πολιτικό σύστημα, δεν μπορεί—και επομένως δεν πρέπει—παρά συστηματικά, με την οργανική προβολή μιᾶς θετικής ιδεολογίας και με την προγραμματισμένη πραγματοποίηση γενναίων και μεγάλων κοινωνικών και πολιτικών μεταρρυθμίσεων, ν' αντιμετωπισθεί. Δεν μπορεί ούτε δυό, ούτε τριών, ούτε πέντε ἐτών προσπάθειες να είναι ἀρκετές για να τὸν ἐξαφανίσουν.

Ἀντίθετα, ή κομμουνιστική ἀνταρσία είναι μιὰ εἰδική και ἰδιόμορφη, συμπτωματική και στὸν ἑλληνικό τομέα περιορισμένη στασιαστική ἐνέργεια. Σάν πολιτική και αὐτονομιστική στάση, πρέπει—και ἐπομένως μπορεί—με δημοκρατική ἐπιείκεια, ἀλλὰ και με κρατική σταθερότητα και ἀξιοπρέπεια, να κατασταλεῖ. Θὰ πρέπει δυό, τριών, πέντε μηνῶν προσπάθειες να είναι ἀρκετές για να τὴν καταλύσουν.

Τὰ διάφορα κόμματα που μετέχουν στην Κυβέρνηση, ἐπειδὴ ἔχουν διάφορο μεταξύ τους πολιτικό και πρό πάντων κοινωνικό και οικονομικό πρόγραμμα, ἀντιμετωπίζουν διαφορετικά τὸ καθένα τὸ γενικό, πάγιο και ἐνδημικό κομμουνιστικό κίνδυνο. Συνεργάζονται ὁμῶς τὰ κόμματα, κατὰ τὴν προγραμματική τους συμφωνία, για να ἀντιμετωπισθεῖ ἀπὸ ἐνωμένο, ὅσο τὸ δυνατόν, τὸν πολιτικό κόσμο ή εἰδική και ἄμεση ἀπειλή τῆς ἀνταρσίας.

Ἡ συγκρότηση τῆς σημερινῆς Κυβερνήσεως, φυσικό είναι, ν' ἀπογοητεύει ἐκ πρώτης ὄψεως ὄσους νέους συνδυάζουν ἔντονα στή συνείδησή τους τὴ δυνατότητα τῆς ἐπιβιώσεως τοῦ Ἑθνους με τὴ βαθμιαία και προοδευτική, ἀλλὰ ἐπίμονη πραγματοποίηση τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης. Γιατί, πραγματικά, πρὸς τὴν κοινωνική κατεύθυνση τῆς κοινωνικῆς προόδου δεν μπορεί παρά ἐντελῶς ἀσήμαντα βήματα να ἐπιτελέσει ή σημερινή Κυβέρνηση.

Οἱ ἴδιοι νέοι θὰ βασανίζονται ἀκόμα και ἀπὸ τὴν ἀκόλουθη σκέψη: Βέβαια, ἄλλο τὸ γενικό θέμα τοῦ κομμουνισμού και ἄλλο τὸ εἰδικὸ θέμα τῆς ἀνταρσίας. Πῶς ὁμῶς είναι δυνατόν να ἐξαφανισθεῖ τὸ ἀποτέλεσμα, χωρίς να ἐκλείψει και ή αἰτία; Πῶς μπορεί να χτυπηθεῖ ή ἐκδήλωση ή στασιαστική τοῦ κομμουνισμού, χωρίς να ἀντιμετωπισθεῖ ή ιδεολογική του ἀφειτηρία; Πῶς, χωρίς να προηγηθεῖ ὁ ὀλοκληρωτικός ἠθικός και ιδεολογικός ἀφοπλισμός τοῦ ἀντιπάλου, ἐπιχειρεῖται ή ἐν ἀνάγκη δυναμική του ἐξαφάνιση; Και τελικά πῶς τὸ Ἑθνικὸ Ἐνωτικὸ Κόμμα, που πιστεύει στήν ἄμεση ἀνάγκη ριζικῶν μεταρρυθμίσεων, μετέχει σὲ μιὰ Κυβέρνηση με κατ' ἀρχὴν συντηρητικό οικονομικό και κοινωνικό πρόγραμμα;

Θὰ μείνουν ἀνικανοποίητοι, ὄσοι ἀπὸ τοὺς νέους θέτοντας τὰ ἐρωτήματα ταῦτα κι' ἄλλα ἀνάλογα, περιμένουν μιὰν ἀπάντηση που ν' ἀνταποκρίνεται ἄμεσα στὶς πολιτικές και στὶς ἠθικές τους προσδοκίες. Ἡ ἀπάντηση θὰ εἶναι ἀντίθετη πρὸς τὴ φυσική ροπή τῶν νέων που ἀγαποῦν τὶς ἀπλές και μεγάλες, τὶς μονοσήμαντες και ὀριστικές λύσεις. Οἱ λύσεις ὁμῶς οἱ ἱστορικές δεν ἐμφανίζονται παρά πολὺ σπάνια σὴν αἰσθητική και ἠθική αὐτὴ ἀπλότητα. Ἡ ἱστορία πορεύεται τὸ δρόμο τῆς διαλεκτικῆς και ή πολιτικῆς—και μάλιστα ή δημοκρατικῆς πολιτικῆς—ἀπαιτεῖ συχνὰ τὴ θυσία μιᾶς ἠθικῆς ἀνετης ἀρνητικότητας σὲ μιὰ ἠθικὰ κρίσιμη, ἀλλὰ και ἠθικὰ ἀναγκαῖα, πρακτική και πολιτική σκοπιμότητα.

Ἡ συγκρότηση μιᾶς οἰασδήποτε κοινοβουλευτικῆς Κυβερνήσεως προσδιορίζεται ἀπὸ τὴ σύνθεση τῆς Βουλῆς. Ἡ σύνθεση αὐτή, εἴτε μᾶς ἀρέσει εἴτε ὄχι, είναι δεδομένη. Ἡ πιὸ στοιχειώδης δημοκρατικὴ συνέπεια μᾶς ἐπιβάλλει να τὴ σεβασθοῦμε,

Διάλυση τῆς Βουλῆς, δεν μπορούσαμε να εισηγηθοῦμε σὲ Βασιλέα, γιατί κατὰ τὸ Σύνταγμα ἀπαιτεῖται ἄμεσος συνδυασμός τῆς με τὴ διενέργεια ἐκλογῶν, που ἦταν και εἶναι ἄ-

κόμα λόγω της ανταρσίας αδύνατη.

Ἡ παραμονή μας έξω ἀπὸ τὴν Κυβέρνηση θὰ ὀδηγοῦσε τὸν τόπο εἴτε σὲ κυβερνητικὸ ἀδιέξοδο, εἴτε σὲ νέα λύση Τσαλδάρη. Τὸ ἀδιέξοδο ἦταν ἔθνικα καὶ δημοκρατικά ἀπαράδεκτο. Ἡ λύση Τσαλδάρη δὲν ἦταν λύση. Δὲν ἦταν οὔτε ἀπὸ τὴν ἄποψη τὴν Ἑλληνική, γιατί ἡ Κυβέρνηση τοῦ Λοῦκοῦ Κόμματος εἶχε ἤδη ἀποτύχει, δὲν ἦταν οὔτε ἀπὸ τὴν ἄποψη τὴ διεθνή, γιατί ἡ διεύρυνση τῶν κοινοβουλευτικῶν βάσεων τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὁ ἀποχρωματισμὸς τῆς δεξιᾶς τῆς συνθέσεως, εἶχαν οἰωπηρὰ θεθεῖ ὡς ἀναγκαῖοι ὄροι τῆς βρετανικῆς καὶ τῆς ἀμερικανικῆς ἐπικουρίας.

Παράλληλα, ἡ ἀνταρσία εἶχε ἐπεκταθεῖ σὲ σημεῖο τέτοιο, πού ἡ ἡγεσία τοῦ Ἐθνικοῦ Ἐνωτικοῦ Κόμματος σχημάτισε τὴν πεποίθηση, ὅτι ἂν δὲν ἐπῆρχετο ἄμεση κυβερνητικὴ μεταβολὴ θὰ βαδίζαμε ἀναπόφευκα καὶ σὲ διάστημα τὸ πολὺ δυὸ ἢ τριῶν μηνῶν σὲ καταστροφὴ ἔθνικη, ἴσως ἀνεπανόρθωτη.

Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ βρεθεῖ ἀμέσως μιὰ λύση, μέσα στὰ δεδομένα κοινοβουλευτικὰ πλαίσια, γιὰ τὴν ἀτιμετώπιση τοῦ ἀμέσου κινδύνου τῆς ἀνταρσίας. Ἡ λύση αὐτὴ ἦταν ἡ Κυβέρνηση τῆς Ἐθνικῆς Συνεργασίας.

Ἡ Κυβέρνηση αὐτὴ ἔχει ἓνα καὶ μόνο, ἐπιτακτικὸ καὶ ἔθνικα σημαντικώτατο, ἀλλὰ χρονικὰ καὶ οὐσιαστικὰ περιορισμένον σκοπὸν. Ἐνα καὶ κανέναν ἄλλο : νὰ ἡσυχάσει ὁ τόπος ἀπὸ τὴν ἀνταρσία. Ἀφοῦ ἡσυχάσει καὶ ἀφοῦ γίνουν ἐκλογές, θ' ἀντιμετωπισθοῦν τὰ πάγια καὶ τὰ μόνιμα προβλήματα—καὶ τὸ κατ' ἐξοχὴν πρόβλημα, τὸ κοινωνικὸ—ἀπὸ ἄλλες Κυβερνήσεις, πού θὰ κινηθοῦν μέσα σὲ ἄλλα, ἀντιπροσωπευτικώτερα τῶν πόθων τῆς νέας γενεᾶς, κοινοβουλευτικὰ πλαίσια.

Οἱ ἀντιρῆσεις εἶναι γνωστές : Δὲν ὑπάρχει μόνον ἀνταρσία. Ὑπάρχει καὶ ἀσυναρτησία καὶ κακοήθεια καὶ παρακρατικὴ καὶ δυναμικὴ δράση τῆς δεξιᾶς. Κι' αὐτὴ τὴν δεξιά, πῶς θὰ τὴν ἀφοπλίσει ἡ σημερινὴ Κυβέρνηση ;

Ἡ ἀπορία σωστὴ καὶ ἡ ἀπάντησις δύσκολη. Εὐκόλα δὲν θὰ περιστέλλει ἡ σημερινὴ Κυβέρνηση πολλὰ ἀπὸ τίς παρανομίες τῆς «δεξιᾶς». Ὅλες ὅμως αὐτὲς οἱ παρανομίες, ὅσο αἰσχρὲς καὶ ἂν εἶναι, δὲν κινδυνεύουν σὲ δυὸ ἢ σὲ τρεῖς μῆνες νὰ ἐξαφανίσουν τὸ Ἔθνος καὶ τὸ Κράτος. Ἐνῶ ἡ ἀνταρσία κινδυνεύει νὰ τὰ καταργήσει.

Καὶ βέβαια, προϋπόθεσις καὶ τῆς καταστολῆς τῆς ἀνταρσίας καὶ τῆς κατευναστικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως, εἶναι ἡ ἀποκατάστασις τῆς ἰσοπολιτείας σὲ ὅλες τίς περιοχὰς πού ἐλέγχει τὸ Κράτος καὶ ἐπομένως ἡ διάλυσις τῶν παρακρατικῶν ὀργανώσεων. Κι' αὐτὴ ἡ διάλυ-

σις δὲν μπορεῖ, δυστυχῶς, νὰ συντελεσθεῖ ἀμέσως. Οἱ περισσότερες παρακρατικὲς ὀργανώσεις ἰδρῦθηκαν ἄλλωστε ἢ ἀνδρώθηκαν ἐπὶ Κυβερνήσεως Κέντρου. Ἡ ἀπόστασις ἀπὸ τὰ λόγια ἕως τὰ ἔργα εἶναι μεγάλη.

Θὰ χτυπηθεῖ λοιπὸν καὶ ἡ παρακρατικὴ δεξιά καὶ οἰγὰ-οἰγὰ, παράλληλα μὲ τὴν καταστολὴ τῆς ἀνταρσίας θὰ ἀτονίσει. Ἡ ἀντικατάστασις τῶν κοινοτικῶν συμβουλῶν πού διώρισε ἡ προηγούμενη Κυβέρνησις ἀπὸ τὰ παλαιὰ αἰρετὰ εἶναι τὸ πρῶτον βῆμα. Ἄλλα θὰ ἐπακολουθήσουν. Ἄς μὴ χάνουμε ἐν τῷ μεταξύ τὴν αἴσθησι τῶν ἀναλογιῶν καὶ ἄς μὴ ζητᾶμε τὴν ἐπιτέλεσι θαυμάτων.

Ἐν τῷ μεταξύ ὁ σχηματισμὸς τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἡ συμμετοχὴ μας δικαιώθηκαν.

Βέβαια ἡ μεγάλη στροφὴ τῆς ἀμερικανικῆς πολιτικῆς πού ἐγκαινιάζει τὸ μήνυμα τοῦ Προέδρου Τρούμαν, ὑπαγορεύθηκε ἀπὸ λόγους πολὺ γενικώτερους. Καὶ δὲν θὰ ἰσχυρισθεῖ βέβαια ἡ Κυβέρνησις ὅτι εἶναι ἡ αἰτία τῆς στροφῆς ἐκείνης. Χωρὶς ὅμως νὰ εἶναι ἡ αἰτία τῆς στροφῆς, ἡ σημερινὴ κοινοβουλευτικὴ εὐρύτητα τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως διευκόλυνε σημαντικὰ τὴν ἐπιτέλεσίν της. Εἶχαμε λοιπὸν τὸ δικαίωμα νὰ γίνουμε ἐμεῖς ἐμπόδια στὴν ἐνίσχυσι τὴν οικονομικὴν τοῦ τόπου πού εἶναι καὶ ἡ προϋπόθεσις τῆς ἀνεξαρτησίας του καὶ τῆς ἐπιβιώσεως τῶν ἐλευθέρων θεσμῶν του ;

Καὶ στὸ Στρατὸ καὶ στὸ Ναυτικὸ καὶ στὴν Ἀεροπορίαν συντελοῦνται τὰ πρῶτα βήματα ἀναδιοργανώσεως. Καὶ ἐδῶ ἡ κατανόησι πού ἐδειξαν οἱ βρετανικὲς ἀποστολὲς εἶναι ἐνθαρρυντικὴ.

Ἄν ἦταν πολιτικὰ καὶ κοινοβουλευτικὰ ἐφικτὸ νὰ γίνετο μιὰ Κυβέρνησις προοδευτικὴ καὶ ἔθνικη, διατεθειμένη νὰ κηρύξει ἀπὸ τώρα μεγάλη κοινωνικὰ συνθήματα, ἱκανὴ ἀπὸ τώρα ν' ἀρχίσει τὸν μεγάλον ἀγῶνα γιὰ τὴν κοινωνικὴν δικαιοσύνην, ἡ ἀντιμετώπισις τῆς κομμουνιστικῆς ἀνταρσίας θὰ ἦτο ἀσφαλῶς εὐκολώτερη.

Δὲν σημαίνει ὅμως πῶς ἐπειδὴ τὸ πολιτικὸν τοῦτο «μεῖζον» εἶναι ἀνέφικτον, ἔχομε τὸ δικαίωμα ἢ ἔστω καὶ τὴν δυνατότητα τῆς ἀρνητικῆς καὶ μοιρολατρικῆς ἀπομονώσεως καὶ ἀναμονῆς. Προσχωρήσαμε καὶ συμβάλαμε εἰς τὸν Κυβερνητικὸν «ἐλασσον» γνωρίζοντας τὰ μεινεκτήματά του καὶ προσπαθώντας νὰ ὑπερνηκίσουμε τὸν ἄμεσον κίνδυνον, αὐτὸν πού ἂν δὲν ὑπερνηκισθεῖ σὲ δυὸ ἢ σὲ τρεῖς, σὲ πέντε μῆνες, δὲν θὰ ὑπάρξει οὔτε ἡ Ἑλλάς, οὔτε φυσικὰ ἡ δυνατότητα ν' ἀσκήσει κανεὶς ἐνωτικὴν καὶ σοσιαλιστικὴν καὶ μεταρρυθμιστικὴν κοινωνικὴν πολιτικὴν στὴν Ἑλλάδα.

ΠΑΝΑΓΗΣ Α. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ

Η ΚΥΠΡΟΣ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

— Τοῦ Ἀσημάκη Φ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ

Πᾶνε 62 χρόνια πάνω-κάτω πού οἱ Ἀγγλοι νοικιάσανε τοὺς Ἕλληνας τῆς Κύπρου ἀπ' τοὺς Τούρκους ἰδιοχτῆτες τοὺς! Χρόνια γεμάτα δάκρυα, ταπεινώσεις, χλευασμούς, ὕβρεις, διωγμούς καὶ δουλεῖα στυγνῆ.

Ὅμως, τί κι' ἂν οἱ νέοι ἀφέντες παλεύουνε νὰ πνίξουνε τὴν κραυγὴ τοῦ μαρτυρικοῦ νησιοῦ γιὰ τὴν ἀπόδοση τῆς λευτεριάς του; Τί κι' ἂν δὲν τοὺς ἀποκαλοῦν Ἕλληνας, ἀλλὰ «μὴ Μωσαμεθανούς»;!! Καμμιάπονηριά, κανένα μέτρο, βάρβαρο, σκληρό, δὲ θὰ μπορέσει νὰ λυγίσει τὸ φρόνημα τῶν Κυπρίων ἀδελφῶν μας. Ἀσβυστη θὰ παραμένει ἡ ἐθνικὴ φλόγα στὴ ψυχὴ τῶν σκλαβωμένων...

Νοικιάσανε τὰ κορμιά τους, μὰ οἱ ψυχές— ψυχές περήφανες τῆς αἰώνιας Ἑλλάδας—ζοῦνε λεύτερες. Δὲν λυγίζουνε, δὲν δουλώνονται, δὲν ἀγοράζονται οὔτε καὶ μ' ὀλόκληρο τὸ ἀγγλικὸ χρυσάφι. Προσμένουν 65 χρόνια μ' ὀλόρθη τὴν ψυχὴ, τὴ Λευτεριά καὶ τὴν Ἑνωσῆ. Οἱ κραυγές τους δὲν πνίγονται μὲ τις ἐξορίες, οὔτε μὲ τις φυλακές, οὔτε κὰν μὲ τὸ αἷμα... Κι' ἂν ὁ καταλύτης χρόνος στάθηκε ἀνίκανος νὰ σπάσει τις ἀλυσσιδες τοῦ Ἀγγλικοῦ ζυγοῦ, κι' ἂν κάθε μέρα, κάθε χρόνο, γίνονται πιὸ βαριές, πιὸ ἀτσαλένιες, πιὸ ἀτσαλίνη, πιὸ γρανιτένια γίνεται κι' ἡ θέληση τῶν ἀδερφῶν μας γιὰ τὴν Ἑνωσῆ. Κάθε καταπίεση, κάθε μέτρο σκληρό, κάθε σταγόνα αἷμα, τὸ μαστίγιο πού κλαγγίζει στὸν ἄερα, ὅλα αὐτὰ, ἀντὶ νὰ σβύσουν, φουντώνουν πιὸ πολὺ τὴ λαχτάρια καὶ γιγαντώνουν τὸν πόθο, τόσο, πού γίνεται φλογερὸ πάθος γιὰ τὴ Λευτεριά καὶ τὴν Ἑνωσῆ.

Στὸν πόλεμο κατὰ τῶν δυνάμεων τῆς βίας, ὁ Κυπριακὸς Λαὸς ἔδωσε τριάντα χιλιάδες ἐθελοντές, πού κι' ἐπιστράτευση ἂν ἔκανε δὲν θὰ συγκέντρωνε περισσότερους. Στὴ χρηματοδότηση τοῦ πολέμου, παρ' ὅλη τὴ φτώχεια του, δὲν ὑστέρησε. Πίστεψε στὶς ὑποσχέσεις τῶν Ἀγγλων γιὰ Λευτεριά κι' Αὐτοδιάθεση... Μὰ ἡ ἀγωνία πέρασε. Κι' ἡ Ἑργατικὴ κυβέρνησις— τί τραγικὴ εἰρωνεία!—ὄχι μόνο ξέχασε τις ὑποσχέσεις τῆς, ἀλλὰ οὔτε συζήτησι δέχεται. Στὴν Κυπριακὴν πρεσβεία ἀπαντᾷ μὲ τρόπο προσβλητικὸ γιὰ τὴν ἀξιοπρέπειά μας. Παζαρεύει τὴν Κύπρον μὲ τὴν πείνα τοῦ λαοῦ. Ἀγανακτεῖ ἡ ψυχὴ μας καὶ γεμίζει μὲ περιφρόνησι καὶ ἀηδία...

Στὰ δικολαβιστικά ἐπιχειρήματά της, μᾶς

λέει ὅτι δὲν τέθηκε ζήτημα Κύπρου. Καὶ ὅμως τέθηκε πολλὰς φορές. Τὸ Νοέμβριο μάλιστα τοῦ 1943 ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Ἐθνικοῦ Ἑνωτικοῦ Κόμματος Παναγιώτης Κανελλόπουλος, μαζί μὲ τις ἄλλες ἐθνικὲς διεκδικήσεις, ἔθεσε καὶ τὸ ζήτημα τῆς Κύ-

πρου καθαρὰ, τίμια, ξάστερα καὶ ἀνδρικά. Αὐτὸ τὸ ξέρει ἡ Ἑργατικὴ κυβέρνησις τῆς Ἀγγλίας. Θέλει ὅμως νὰ τὸ ἀγνοεῖ. Ἡ ἠθικὴ τῶν μεγάλων δὲν συμβαδίζει μὲ τὴ δύναμή τους.

Ζητᾶνε νὰ σβύσουν τ' ὄνειρο τῶν σκλάβων μὲ δεκαετὴ σχέδια εὐημερίας! Πλούσια τὰ λύτρα τῆς προδοσίας!... Πουθενὰ ὅμως ὁ Ἰούδας! Δὲν ξεγελᾶνε κανένα. Ὁ λαὸς μας δὲν κάνει ἀξιολόγησι δουλείας. Οἱ ἀλυσσιδες εἴτε μπρούτζινες εἶναι, εἴτε σιδερένιες, εἴτε ἀτσάλινες, εἴτε χρυσαφένιες, εἶναι τὸ ἴδιο ἀπάνθρωπες καὶ μισητές!...

Φτάνει πιά ἡ κατοχὴ!... Ἡ ὥρα τῶν σκλάβων πέρασε!...

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἄς ἀναλογισθεῖ τις εὐθύνες τῆς. Ἄν δὲν εἶναι ξένη πρὸς τὴν ψυχὴ καὶ τὴν ἀγωνία τοῦ λαοῦ, πρέπει, τώρα ἀμέσως, χωρὶς χρονοτριβὴ καὶ κουβεντολόγι ἀτέλειωτο, νὰ θέσει καθαρὰ καὶ ξάστερα στὴν Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις τὸ ζήτημα τῆς Κύπρου. Ἡ Ἀγγλία δὲν μπορεῖ νὰ ἐξαρτᾶ τὴ φιλία τῆς ἀπὸ τὸ ζήτημα τῆς Κύπρου. Γιατί τότε δὲν μᾶς ἀγαπάει, μᾶς ἐκβιάζει. Παζαρεύει τὴν Κύπρον μὲ τὴ φτώχεια μας, μὲ τὴ δυστυχία μας. Ἡ Κύπρος εἶναι ὑπόθεση ἱερὴ καὶ δὲν παζαρεύεται. Ὅχι εὐχές. Εὐχές διατυπώνονται ὅταν ὑπάρχει εὐνοϊκὴ διάθεση. Κι' ἐδῶ δὲν ὑπάρχει. Ὑπάρχει ἡ στρεψοδικία καὶ ὁ δικολαβισμὸς. Ἄν συμμερίζεται τὴν ἀγωνία καὶ τὸν παλμό τοῦ λαοῦ, ἂν σέβεται τὸν ἑαυτὸ τῆς ἡ Κυβέρνησις, ἄς κάμει φωνὴ τῆς τὴ φωνὴ τῆς Κυπριακῆς πρεσβείας. Κι' ἂν καὶ τότε ἡ Βρετανικὴ Κυβέρνησις, πού τόσο λέει πὼς μᾶς ἀγαπᾷ, τόσο μᾶς πονεῖ καὶ μᾶς θαυμάζει, ἀπαντῆσει ἀρνητικά, ἄς καταθέσει ἡ Κυβέρνησις τὴ διακήρυξι τῆς Ἑνωσις τῆς Κύπρου μαζί μὲ ὅλα τὰ στοιχεῖα στὸν Ο. Η. Ε. γιὰ νὰ μᾶς δώσει τὸ δίκιο μας. Κι' ἴσως ἐφαρμοστεῖ καὶ γιὰ τοὺς δούλους τῆς Κύπρου ὁ Καταστατικὸς Χάρτης τοῦ Ἀτλαντικοῦ. Κι' ἴσως γίνεσι ἐλεύθερο τὸ δημοψήφισμα....

Καὶ τότε ἀπὸ τις κάλπες θὰ ξεπηδήσει ἡ Λευτεριά καὶ ἡ Ἑνωσῆ. Καὶ θὰ πέσουν συντρίμια οἱ ἀλυσσιδες....

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις πρέπει, χωρὶς ἀναβολή, νὰ θέσει ἐπίσημα στὴν Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις τὸ ζήτημα τῆς Κύπρου. Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς δὲν ἐννοεῖ τὴ σημερινὴ τῆς στάσι. Οἱ εὐθύνες τῆς εἶναι τεράστιες.

Όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και σ' όλον τον κόσμο, τα κόμματα εκείνα που διοικούνται σήμερα κατά τρόπο ουσιαστικά δημοκρατικό είναι σχεδόν μόνο τα σοσιαλιστικά.

Τα άλλα κόμματα της δεξιάς, της άκρας αριστεράς ή του κέντρου, δεν λειτουργούν πραγματικά δημοκρατικά, μιὰ κι' η ανάδειξη μόνο της ηγεσίας (της Κεντρικής Επιτροπής ή του Αρχηγού με εκλογές) που κι' αυτό σπάνια γίνεται, δεν αποτελεί απόδειξη δημοκρατικής λειτουργίας.

Μόνο όταν μια πολιτική κίνηση κάθε ένα ή δυο χρόνια συγκροτεί πλήρες κομματικό συνέδριο, όπου κριτικάζεται όλη η δράση της παλιάς ηγεσίας κι' όπου συζητούνται όλα τα θέματα τόσο του ιδεολογικού προσανατολισμού, όσο και της πολιτικής τακτικής και του οργανωτικού περιεχομένου.

Μόνον όταν μιὰ ολοκληρωμένη ανταλλαγή απόψεων κι' ευρεία συζήτηση και κριτική, εκλέγεται η ηγεσία που καλείται πια να δράσει σ' ένα σε γενικές γραμμές καθορισμένο πλαίσιο, χωρίς ν' αποκλείεται βέβαια οποιαδήποτε πρωτοβουλία πάνω σε ζητήματα τακτικής ή σε προβλήματα που λόγω της φύσεώς τους δεν ήταν δυνατόν να προβλεφτούν ή που διατυπώθηκαν αψηγημένα.

Μόνον τότε μπορούμε να πούμε ότι μιὰ κίνηση λειτουργεί κατά τρόπο ουσιαστικά δημοκρατικό.

Βέβαια συμβαίνει καμμιὰ φορά και τα κόμματα τα κομμουνιστικά να συγκροτούν συνέδρια για να εμφανίζονται προς τα έξω ότι λειτουργούν δημοκρατικά, στην πραγματικότητα όμως πρόκειται για παρωδίες ή μάλλον για σκηνοθεσίες συνεδρίων, όπου όλα : εισηγήσεις, συζητήσεις και κριτική είναι προκαθορισμένα κι' όχι μόνον αυτό αλλά και που σαν συνέδριο καλούνται όσοι είναι βέβαιο τί θέσεις θα υποστηρίξουν και πώς θα συμφωνήσουν σε μιὰ άσθενη και λιγύψυχη αυτοκριτική της ηγεσίας. Παράδειγμα τυπικό το Κ.Κ.Ε, στού οποίου τα τυπικά συνέδρια ο Πετσόπουλος κι' η ομάδα του δεν μπόρεσαν ποτέ να διατυπώσουν τις ουσιαστικώτερες από τις αντιθέσεις τους προς την ηγεσία (όπως η εξακολούθηση της υπέρθεσης του ΕΑΜ, η θέση για την Π. Δ. του κόμματος κλπ.) σε κανένα από τα τόσο τακτικά συνέδρια του Κ.Κ.Ε.

Πόση διαφορά υπάρχει στον τρόπο της λειτουργίας των σοσιαλιστικών κομμάτων που φτάνουν στο σημείο να επιτρέπουν την ύπαρξη κι' επίσης μου αντιπολιτεύσεως μέσα στο κόμμα, που καμμιὰ φορά εκδίδει κι' έντυπο όργανο, από τους μονοθυτικούς οργανισμούς των κομμουνιστικών κομμάτων ή των κομμάτων της δεξιάς και του κέντρου που τα διέπει η βούληση του Αρχηγού διαφεύγοντας όποιονδήποτε ενδοκομματικό δημοκρατικό έλεγχο;

Ετσι και η Ε.Ε.Ν. σαν κίνηση του άριστου Δημοκρατικού κέντρου, δηλαδή πραγματικά σοσιαλιστική συγκροτεί σε λίγες μέρες το πρώτο της συνέδριο. Ο συνωμοτικός χαρακτήρας της Ε.Ε.Ν. κατά την κατοχή απέκλεισε τη δημοκρατική της λειτουργία.

Αμέσως μετά την άπελευθέρωση έγινε το πρώτο βήμα με την ανάδειξη της Κεντρικής Επιτροπής, δυο φορές, από εκλογές.

Τώρα σε ολοκλήρωση της προσπάθειας, για πλήρη δημοκρατική λειτουργία. θα λóβει χώρα το πρώτο συνέδριο.

Τα κυριότερα θέματα που πρέπει ν' απασχολήσουν όλους μας στις προσυνεδριακές συζητήσεις, για να τεθούνε κατόπιν κατά τρόπο συστηματικό και πλήρη στο συνέδριο θα είναι :

α) Το Καταστατικό : Ένδιαφέρει κύρια η ιδεολογική θεμελίωση, οι βασικές οργανωτικές και γενικά έσωτερικές αρχές που θα καθιερωθούν (έλεγχος της ηγεσίας από τη βάση, αίρετότης σχεδόν όλων των επιτροπών, σχέσεις της νεολαίας προς το Κόμμα.

β) Ο άπολογισμός της Κ. Ε. Σημασία δεν έχει τόσο η κριτική από άποψη προσώπων, όσο ο έλεγχος της επιτυχίας ή άποτυχίας ώρισμένων οργανωτικών συστημάτων ή πολιτικών θέσεων της νεολαίας και του κόμματος.

γ) Η πολιτική γραμμή και η ανάπτυξη της πολιτικής καταστάσεως στον τόπο είναι πολύ σοβαρά ζητήματα που από την υιοθέτηση των όρθότερων άποψεων ως προς την εκτίμηση της πολιτικής ζωής και των προοπτικών που ανοίγονται μπροστά μας θα εξαρτηθεί ο ρόλος μας σαν πρω-

Στην Ελλάδα, ως τη μέρα που προβάλαμε έμεις, δεν είχαμε κόμματα στη σωστή σημασία του όρου. Είχαμε μοναχα αρχηγούς και παράγοντες. Έμεις είμαστε ταγμένοι να δημιουργήσουμε πρώτοι στον τόπο μας ένα κόμμα άληθινό. Μόνο τότε θα γίνει η δημοκρατία, ως πολιτικό σύστημα, μιὰ άλήθεια άκέρια κι' άπτη, όταν και τα κόμματα ως οργανισμοί δουλεύει και χρέους, ζήσουν στους κόλπους των το γεγονός της δημοκρατίας.

(Έπιστολή προς φίλους, 1942)

Π. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

γ) Η πολιτική γραμμή και η ανάπτυξη της πολιτικής καταστάσεως στον τόπο είναι πολύ σοβαρά ζητήματα που από την υιοθέτηση των όρθότερων άποψεων ως προς την εκτίμηση της πολιτικής ζωής και των προοπτικών που ανοίγονται μπροστά μας θα εξαρτηθεί ο ρόλος μας σαν πρω-

Νεκροί που δέν πεδαίνουν

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

“Εντεκα δλόκληρα χρόνια πέρσαν από την ήμέρα πού τὰ Ιστορικά βήματα του ‘Ελευθερίου Βενιζέλου έπασαν ν’ άντηχούν στην ‘Ελληνική γή.

“Αν και για τούς πολιτικούς άνδρες χρειάζεται να περάσουν πολλά χρόνια για να κριθούν κι’ αύτοι και τó έργο τους, είναι φανερό πώς ó Βενιζέλος έχει ήδη κριθεί και πώς περιλαμβάνεται στους μεγαλύτερους άνδρες τής νεώτερης ‘Ελληνικής Ιστορίας.

“Η πολιτική του διορατικότης, τó διπλωματικό του δαιμόνιο, οι κυβερνητικές του Ικανότητες, τόν άνεβάζουν σέ ήρωα τής ‘Ελληνικής Ιστορίας, κι’ αν όσο ζούσε ένα μεγάλο τμήμα του λαού μας στάθηκε φανατικά αντίθετό του, αυτό δέν ήταν παρά τó σημάδι του μεγαλείου του, τó σωστό σημάδι δι’ ακολούθησε πολιτική ριζοσπαστική Ικανή να δημιουργήσει.

“Ο Βενιζέλος στάθηκε, μέσα στις πιο κρίσιμες και άποφασιστικές στιγμές τής ‘Ελλάδας.

“Αν και ή μοίρα τής Ιστορίας δέν θέλησε ν’ άφήσει να δλοκληρωθεί τó μεγάλο του όνειρο, κανείς όμως δέν θά μπορούσε ν’ άμφισβητήσει πώς άγωνίστηκε υπεράνθρωπα για να τó πετύχει.

Για τούς “Ελληνες ó ‘Ελευθέριος Βενιζέλος θά μείνει για πάντα τó σύμβολο μιας ‘Ελλάδας πού θ’ άνήκει στους “Ελληνες και θά κυβερνιέται ‘Ελληνικά.

τοποριακής κινήσεως τής ‘Ελληνικής νεολαίας.

“Ιδιαίτερη έντελώς σημασία για την έπιτυχία του συνεδρίου έχει ή θετική και ήλιικρινής αντιμετώπιση των προβλημάτων πού γεννιώνται από τó γεγονός ότι τó Ε.Ε.Κ. δέν έχει ακόμη δλοκληρώσει την έσωτερική του δημοκρατική ζωή κι’ από τις συνέπειες του τρόπου αντιμετώπισεως ώρισμένων ζητημάτων πολιτικής τακτικής από τή νεολαία.

Μεγάλο ρόλο θά παίζει ακόμα ó τρόπος με τόν όποιο θά γίνεται ή συζήτηση καθώς και οι τελικές αποφάσεις μετά από κάθε συζήτηση. Οι αποφάσεις αυτές θά πρέπει να είναι όσο τó δυνατό πλήρεις και άφοβό εγκριθούν από τούς συνέδρους, άπόλυτα ύποχρεωτικές για τή νέα ήγεσία τής Ε.Ε.Ν. και τά μέλη της.

Πρέπει να καταλάβουμε καλά όλοι μας, στελέχη και μέλη του κόμματος και τής νεολαίας, τή σημασία ενός πραγματικού ‘Ενωτικού συνεδρίου, να συναισθανθούμε τις ύποχρεώσεις μας άπέναντι στο ‘Ενωτικό κίνημα και στον ‘Ελληνικό λαό, πού περιμένει τó κόμμα πού θ’ αντιμετώπισει τά ζητήματα άγωνιστικά, έθνικά, δημοκρατικά, σοσιαλιστικά, για να του έμπιστευθεί τήν ήγεσία του.

“Η Ε.Ε.Ν. αρχίζοντας με τó συνέδριό της, έλπίζει ότι δημιουργεί τó σκαλοπάτι πού θά φέρει γοργά στο πλήρες ‘Ενωτικό Συνέδριο.

ΜΙΧ. ΔΕΣΥΛΑΣ

‘Επιστολές

ΑΠ’ ΟΣΑ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

‘Αθήνα 2 Μαρτίου 1947

‘Αγαπητέ Κύριε Φίλια,

Δίβασα τó περιοδικό σας του Φεβρουαρίου. Στ’ αλήθεια, ó τίτλος στην αρχή μ’ έκαμε να μην του δώσω πολλή σημασία : ‘Ελεύθερα Νιάτα’ όργανο τής ‘Ενωτικής Νεολαίας.

Φοιτηταρέλια, σκέφτηκα, πού δέν κάθονται να διαβάσουν τά μαθήματά τους, μά πού τó αιώσιο σαράκι των ‘Ελλήνων, ή άνεύθυνη πολιτικολογία, τά έσπρωξε από νωρίς στη μικροκομματική κουζίνα και τά μαγειρεία τής πολιτικής, από τά όποια πραγματικά θάπρεπε μακριά και μακριά να στέκονται οι νέοι.

Μπορώ να πώ πώς σά φορτική άγγραφα δέχτηκα να τó πάρω από τά χέρια του φίλου μου και όπαδοϋ σας πού τόσο συστηματικά μ’ έπίεσε.

Ριχνοντας όμως μερικές ματιές στα άρθρα και στο σύνολο άργότερα, πού με τράβηξε, δέκρινα:

Μιά βαθειά άγάπη για τήν ‘Ελλάδα, τήν ‘Ελλάδα σαν ιδέα και τή ζωντανή σαν τó σημερινό λαό της, πίστη στις πραγματικά άληθινές άρχές τής δημοκρατίας και τής κοινωνικής δικαιοσύνης, μιá προσπάθεια (πού όσο κι’ αν δέν πετυχαίνει, δέν μπορεί κανείς να τήν άρνηθει) ν’ άγγιχτούν σοβρά, μπορώ να πώ έπιστημονικά, τά πολιτικά και κοινωνικά προβλήματα του τόπου μας.

Κι’ ακόμα γνήσια κι’ άληθινά νεανική όρμή, άνεξαρτησία, και τó κυριώτερο, όχι πολιτικολογία.

Μπορώ να πώ μόνο τούτο : πώς ή συνέχεια του έργου σας, παρ’ όλο πού ή έπιτυχία δέν είναι εύκολη, γιατί ή αλήθεια είναι πικρή για τó πολύ κοινό κι’ άπρόσιτη στη μεγάλη μάζα, σήμερα μάλιστα πούναι φανατικά φανατισμένη, είναι μιá άνάγκη για τόν τόπο, αλλά πολύ περισσότερο για τούς νέους.

Φιλικώτατα
Γ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

“Ο ‘Ενωτισμός, αντίθετα από τούς άστούς καθώς και από τούς μαύρους ή κόκκινους φασίστες, ούτε άγνοεί τά νιάτα ούτε πάει να έκμεταλλευθεί.

Γνωρίζοντας τήν έποχή και τó χρόνο της, τή νέα πρωτόφαντη σχέση Ιστορίας και νέων, πάει να δώσει ó ‘Ενωτισμός στους νέους τήν εύχέρεια ν’ ασκήσουν τήν υπεύθυνη άποστολή τους σαν έλεύθερες προσωπικότητες πού πρέπει μόνες τους να όρίζουν τó όριο και τó μέτρο τους : κανένα όριο στις θυσίες, πολλά σέ κάθετί άλλο.

«'Ελεύθερα Νιάτα» ‘Οκτώβριος 1945

Π. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

Ἡ Διεθνὴς συνδιάσκεψη τοῦ Λονδίνου

ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΝΩΜΕΝΕΣ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

... Θὰ προχωρήσουμε στις ὑπερεθνικές λύσεις.

Π. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

... Θὰ ἐργαστοῦμε γιὰ τὴν πραγματοποίηση τῶν Ἐνωμένων Σοσιαλιστικῶν Πολιτειῶν τῆς Εὐρώπης.

(Ἀπὸ τὴν ἀπόφαση τῆς Διεθνοῦς Λιασκέψεως)

Στις 22—23 τοῦ Φεβρουαρίου συνήλθε στὸ Λονδίνο ἡ Διεθνὴς Συνδιάσκεψη, μὲ πρωτοβουλία τοῦ Ἀνεξάρτητου Ἐργατικοῦ Κόμματος τῆς Ἀγγλίας, μὲ σκοπὸ τὴν ἐνιαία ὀργάνωση καὶ κατεύθυνση τοῦ ἀγῶνα γιὰ τὴ δημιουργία τῶν Ἐνωμένων Σοσιαλιστικῶν Πολιτειῶν τῆς Εὐρώπης.

Στὴ συνδιάσκεψη πήραν μέρος τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ Εὐρωπαϊκὰ Σοσιαλιστικὰ κόμματα καὶ ἀντιπρόσωποι ὄλων τῶν τάσεων τοῦ Βρετανικοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος (Ἐργατικὸ Κόμμα, Ἀνεξάρτητο Ἐργατικὸ Κόμμα, Φαβιανὴ Ἐταιρεία, συνδικαλιστικὲς ὀργανώσεις, τὸ Common Wealth, κλπ.).

Οἱ ἀποφάσεις τῆς διεθνοῦς σοσιαλιστικῆς συνδιάσκεψης γιὰ τὴν Ἐνιαία Σοσιαλιστικὴ Εὐρώπη, ἔχουν τεράστια σημασία, ἂν σημειωθεῖ καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι προσυπογράφονται κι' ἀπὸ

τοὺς ἐπίσημους ἐκπρόσωπους τοῦ κυβερνητικοῦ σοσιαλιστικοῦ κόμματος τῆς Ἀγγλίας.

Ἡ σοσιαλιστικὴ κίνηση, σὲ διεθνὴ κλίμακα, γιὰ τὴν Ἐνωμένη Σοσιαλιστικὴ Εὐρώπη δὲν ἔχει καμμιά σχέση, ὅπως εἶναι κι' αὐτονόητο, μὲ τὴν κίνηση Τσῶρτσιλ, Γκόλαντζ, Ρώσσελ, Μούρραϊ κλπ., τὴν ὁποία καὶ κατηγορεῖ γιὰ ἱμπεριαλιστικὲς καὶ καπιταλιστικὲς ἐπιδιώξεις.

Ἡ Διεθνὴς Ἐπιτροπὴ ποῦ βγήκε ἀπὸ τὴ συνδιάσκεψη θὰ ἐκδόσει σὲ εἰδικὸ φυλλάδιο τὰ κείμενα τῶν ἀποφάσεων καὶ τῶν λόγων τῶν ἀντιπροσώπων, γιὰ τὴν κατατόπιση τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ καὶ τοῦ Παγκόσμιου κοινού.

Δημοσιεύουμε καὶ μεῖς παρακάτω τὴν πρώτη διακήρυξη τῆς σοσιαλιστικῆς συνδιάσκεψης, ποῦναι καὶ προγραμματισμὸς τοῦ ἀγῶνα τῆς.

Ἡ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ

«Ἡ Συνδιάσκεψη τῶν Ἀντιπροσώπων Σοσιαλιστικῶν Ὀργανώσεων καὶ μελῶν διαφόρων τάσεων, τῆς Μεγάλης Βρετανίας, καθὼς καὶ ἄλλων εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, θεωρεῖ καθήκον τῆς νὰ ἐργαστεῖ χωρὶς διακοπὴ γιὰ τὴν πραγματοποίηση τῶν Ἐνωμένων Σοσιαλιστικῶν Πολιτειῶν τῆς Εὐρώπης.

Ἡ Εὐρώπη σήμερα βρίσκεται στὸ σταυροδρόμι τῆς ἱστορίας. Δυὸ φορές μέσα σὲ μιὰ γενεὰ ρημάχτηκε ἀπὸ τὸν πόλεμο. Ἐνας τρίτος παγκόσμιος πόλεμος, τὴν ἐποχὴ τῆς «ὀλοκληρωτικῆς» καταστροφικῆς δύνανμης τῆς ἀτομικῆς ἐνέργειας, θὰ ἐξαφανίσει τὸν πολιτισμὸ. Ἐνας τέτοιος πόλεμος ἀνάμεσα στὶς Η.Π.Α. καὶ τὴν Ε.Σ.Σ.Δ. θὰ ἐκφράζει τὴν πιθανὴ ἐμφάνιση σήμερα πολιτικῶν, οικονομικῶν καὶ στρατηγικῶν ἀνταγωνισμῶν.

Ἄν δὲν θέλουμε νὰ καταπνιγεῖ ἡ ἐλευθερία, ἡ Εὐρώπη πρέπει νὰ ἐνωθεῖ πάνω στὴ βάση τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ σοσιαλισμοῦ, τοῦ σοσιαλισμοῦ ποῦ εἶναι ἀσυμβίβαστος μὲ κάθε ὀλοκληρωτικὸ καθεστῶς. Κι' ἂν ἀκόμη θέλουμε νὰ συνεχιστεῖ ἡ οικονομικὴ πρόοδος, πρέπει ἀναγκαῖα ἡ οικονομικὴ ζωὴ νὰ ὀργανωθεῖ πάνω σὲ σχέδιο, κάτι δηλαδὴ ἀπραγματοποίητο κάτω ἀπὸ τὸν καπιταλισμὸ.

Σκοπὸς τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ σοσιαλισμοῦ εἶναι ἡ σχεδιασμένη οἰκονομία κάτω ἀπὸ τὸν ἔλεγχον τῶν ἐργαζομένων καὶ ἡ ἐξασφάλιση τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας ἀπαραίτητος, γιὰ τὴν πλήρη ἀπόλαυση τῶν ἀγαθῶν τῆς σχεδιασμένης οἰκονομίας. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο οἱ λαοὶ τῆς Εὐρώπης θὰ μπορέσουν νὰ βροῦν τὸ μοναδικὸ δρόμο ποῦ θὰ τοὺς ὀδηγήσει στὴ συνεργασία γιὰ τὴν ἀποτροπὴ τῶν πολέμων καὶ τὴ δημιουργία μιᾶς κοινωνίας ποῦ θὰ στηρίζεται πάνω στὴ λογικὴ καὶ στὸν πολιτισμὸ.

Οἱ Ἐνωμένες Σοσιαλιστικὲς Πολιτεῖες τῆς Εὐρώπης σὲ καμμιά περίπτωση δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συνδέονται μὲ ὁποιοδήποτε μπλὸν τῶν ἀνταγωνιζομένων Δυνάμεων. Ἀντίθετα πρέπει νὰ ἀποτελέσουν ὄργανο γιὰ τὴν ἐξασφάλιση τῆς συντροφικότητος ἀνάμεσα στοὺς λαοὺς τῶν Η.Π.Α. καὶ τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. καὶ θὰ ἀπορρίψουν τοὺς ἐθνικιστικὸς ἀνταγωνισμοὺς τοῦ παρελθόντος ποῦ προέρχονταν ἀπὸ τὶς ἐθνικιστικὲς καπιταλιστικὲς ἀντιθέσεις, πέρνοντας γιὰ βίση τους τὴ διεθνή σοσιαλιστικὴ συνεργασία τῶν λαῶν.

Τέλος θὰ ἀπαιτήσουν τὴν ἀπελευθέρωση ὄλων τῶν σκλαβωμένων λαῶν καὶ ζητῶντας τὴν πλήρη

ἀπαλλαγή τους ἀπὸ κάθε ἱμπεριαλιστικὴ καταπίεση οἱ Ἐνωμένες Σοσιαλιστικὲς Πολιτεῖες τῆς Εὐρώπης θὰ προσκαλέσουν τοὺς λαοὺς αὐτοὺς νὰ βάλουν μαζὶ τὶς βάσεις γιὰ τὴν ἴδρυση τῆς παγκόσμιας σοσιαλιστικῆς κοινοπολιτείας.

Ἡ Συνδιάσκεψη καλεῖ λοιπὸν τοὺς λαοὺς ὅλων τῶν χωρῶν νὰ τὴν ἐνισχύσουν γιὰ τὴν ἐκπλήρωση αὐτοῦ τοῦ ἐπείγοντος καθήκοντος γιὰ τὴ σωτηρία τῆ: ἀνθρωπότητας ἀπὸ τὴν πλήρη καταστροφὴ, ποὺ εἶναι ἀνοπόφευκτη ἂν ἡ κοινωνία ἐξακολουθήσει νὰ ναι ὀργανωμένη σύμφωνα μὲ τὸ καπιταλιστικὸ ἱμπεριαλιστικὸ σύστημα.

Ἰδιαίτερα ἀπευθύνεται πρὸς ὅλες τὶς ὀργανώσεις ποὺ ἔχουν γιὰ ἐπιδίωξή τους τὴν ἀνάπτυξη τοῦ σοσιαλισμοῦ, τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς διατήρησης τῆς εἰρήνης, εἰδικῶς δὲ τὶς ἐργατικὲς ἐνώσεις, τοὺς συνεταιρισμοὺς καὶ τὰ σοσιαλιστικὰ κόμματα, νὰ χρησιμοποιήσουν ὅλα τὰ μέσα καὶ τὴν ἐπιρροή ποὺ διαθέτουν γιὰ τὴν ἐκπλήρωση αὐτοῦ τοῦ ἐπείγοντος καθήκοντος».

Ἐπίσης ἡ σοσιαλιστικὴ συνδιάσκεψη τοῦ Λονδίνου πήρε καί τὴν παρακάτω ἀπόφαση σχετικὰ μὲ τὴν τεχνικὴ ὀργάνωση τοῦ ἀγῶνα, τὴ

σὺγκληση τῆς νέας συνδιάσκεψης καὶ τὴν ἐκπροσώπηση σ' αὐτὴν τῶν διαφόρων εὐρωπαϊκῶν σοσιαλιστικῶν κομμάτων.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ

Ἡ Συνδιάσκεψη ἀποφασίζει νὰ προβεῖ στὶς πιὸ κάτω πρακτικὲς ἐνέργειες γιὰ τὴν πραγματοποίηση τῶν ἀποφάσεων ποὺ πάρθηκαν γιὰ τὴν ἐκπλήρωση τοῦ σκοποῦ τῶν Ε.Σ.Π.Ε. οἱ ὁποῖες θὰ ἀποτελέσουν τὸ πρῶτο βῆμα γιὰ τὴν παγκόσμια σοσιαλιστικὴ κοινοπολιτεία :

1) Σύσταση διεθνοῦς ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἀπὸ τοὺς ἀντιπροσώπους ὅλων τῶν χωρῶν ποὺ συμμετέχουν στὴν ἰδρυτικὴ συνδιάσκεψη.

2) Ἡ Ἐπιτροπὴ αὐτὴ ἐξουσιοδοτεῖται νὰ δεχθεῖ καὶ ἀντιπροσώπους χωρῶν ποὺ δὲν μπόρεσαν νὰ συμμετάσχουν στὴ Συνδιάσκεψη. Ἐπίσης ἡ ἐπιτροπὴ μπορεῖ νὰ συνιστᾷ ὑποεπιτροπὲς γιὰ τὴ μελέτη κλπ. εἰδικῶν ζητημάτων.

3) Ἡ Ἐπιτροπὴ δεσμεύεται ἀπόλυτα ἀπὸ τὶς γενικὲς ἀρχὲς ποὺ διευτυπώθηκαν στὴν παραπάνω ἀπόφαση

4) Ἰδρυση ἐπιτροπῶν κατὰ χώρες, οἱ ὁποῖες θὰ ἀναλάβουν τὴν ἐφαρμογὴ τῶν ἀποφασισθέντων.

5) Σὺγκληση σύντομα σ' ἓνα ἀπὸ τὰ κέντρα τῆς Ἡπειρωτικῆς Εὐρώπης μιᾶς νέας διεθνοῦς συνδιάσκεψης, ἡ ὁποία θὰ καθορίσει τὶς μελλοντικὲς ἐνέρ-

γειές μας. Ἡ Διεθνὴς Ἐπιτροπὴ θὰ πρᾶξει σ' ὅλες τὶς ἀπαιτούμενες ἐνέργειες γιὰ τὴ σὺγκληση τῆς συνδιάσκεψης αὐτῆς.

6) Ὅλες οἱ σχετικὲς ἐργασίες, περιλαμβανομένων τῆς διεθνοῦς κυκλοφορίας φιλολογίας, προπαγανδιστικῶν ἐντύπων, ὁμιλιῶν, συγκέντρωσης κεφαλαίων κλπ., θὰ διεξάγονται ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ αὐτὴ.

7) Ἡ Δ.Ε. θὰ καταρτίσει ἓνα πλήρη ἀπολογισμὸ τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνδιάσκεψης καὶ νὰ τὸν κυκλοφορήσει εὐρύτατα. Ἐπίσης θὰ καταρτίσει τὶς διάφορες κατὰ χώρες ἐπιτροπές, κατὰλογὸ τῶν ὁποῶν θὰ ὑποβάλει στὴν προσεχῆ Συνδιάσκεψη.

8) Ἡ Δ.Ε. θὰ ἀποτελεῖται ἀπὸ πρόεδρο, ταμῖα, γραμματέα καὶ ἀπὸ δύο μέλη ἀπὸ κάθε ἀντιπροσωπευόμενῃ χώρα.

9) Ὅλες οἱ ἀποφάσεις ποὺ πάρθηκαν ὑπόκεινται σὲ ἐπανεξέταση στὴ προσεχῆ Διεθνή Συνδιάσκεψη.

10) Ἡ προσεχὴς Διεθνὴς Συνδιάσκεψη εἶναι δυνατόν νὰ ὀρίσει ὑποεπιτροπές οἱ ὁποῖες νὰ ἀσχοληθοῦν εἰδικὰ μὲ ὀρισμένα προβλήματα ποὺ θὰ προκύπτουν ἀπὸ τὶς ἀποφάσεις τῆς.

Ἀπὸ τὴ νέα Διεθνή συνδιάσκεψη ποὺ θὰ συνέλθει κατὰ πᾶσα πιθανότητα στὴ Γαλλικὴ πρωτεύουσα, πολὺ σύντομα, οἱ λαοὶ ποὺ ἀγωνίστηκαν γιὰ τὴν ἐλευθερία καὶ τὴ δικαιοσύνη ἐλπίζουν καὶ περιμένουν πολλά.

Ἡ σοσιαλιστικὴ συνδιάσκεψη τοῦ Λονδίνου δίδει ὅτι τὸ Εὐρωπαϊκὸ ἐπαναστατικὸ κίνημα ἀρχίζει νὰ βρῖσκει τὸ σωστὸ ἀπελευθερωτικὸ δρόμο του. Ἡ φράση τῆς διακήρυξης: «*Ἄν δὲ θέλουμε νὰ καταπνιγεῖ ἡ ἐλευθερία, ἡ Εὐρώπη πρέπει νὰ ἐνωθεῖ πάνω στὴ βάση τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ σοσιαλισμοῦ, τοῦ σοσιαλισμοῦ ποὺ εἶναι ἀσυμβίβαστος μὲ κάθε ὀλοκληρωτικὸ καθεστῶς*» δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ ἀποτελέσει τὴν ἀγωνιστικὴ πυξίδα τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος.

Ὁ Ζωρές, ὁ μεγάλος λαϊκὸς ἡγέτης, ποὺ εἶπε ὅτι «*ὁ Σοσιαλισμὸς χωρὶς τὴ δημοκρατία εἶναι ἀνίσχυρος καὶ ἀτελής*» δὲ φαίνεται νὰ σπείρει στὰ βράχια καὶ στ' ἄγωνα.

Κί' ἂν πραγματικὴ ἡ κατεῦθυνση ποὺ θὰ πάρει τὸ εὐρωπαϊκὸ σοσιαλιστικὸ κίνημα θὰ εἶναι τέτια, οἱ λαοὶ μποροῦν γὰ ἐλπίζουν ὅτι

καὶ ἡ εἰρήνη θὰ πραγματοποιηθεῖ καὶ ἡ ἐλευθερία θὰ ἐξασφαλισθεῖ.

Γιατὶ καὶ τὴν ἐλευθερία καὶ τὴν εἰρήνη ποὺ κινδυνεύουν νὰ συντριβοῦν καὶ νὰ ἐξαφανισθοῦν ἀπὸ τὸ πρόσωπο τῆς γῆς, μὲ τοὺς δυναμικοὺς ἀνταγωνισμοὺς τοῦ κομμουνισμοῦ καὶ τῆς διεθνοῦς κεφαλαιοκρατίας, μονάχα οἱ σοσιαλιστὲς τῆς Εὐρώπης ἔχουν καὶ τὴ θέληση ἀλλὰ καὶ τὴ δύναμη νὰ τὶς σώσουν.

B. ΣΤΑΜ.

ΣΗΜ. Οἱ διεθνεῖς κομμουνιστικοὶ κύκλοι εἶδαν μὲ ἐχθρικὸ μάτι τὴν προσπάθεια γιὰ τὴν ὀργάνωση τῆς Εὐρώπης πάνω στὶς βάσεις τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ σοσιαλισμοῦ. Τὰ κομμουνιστικὰ μάλιστα ὄργανα τῆς δύσης, χαρακτήρισαν τὴν προσπάθεια σὰν παλιὸ «σχέδιο Λάσκου» γιὰ τὴ δημιουργία εὐρωπαϊκοῦ ἀντικομμουνιστικοῦ μετώπου. Ἀπ' αὐτὴ τὴν πλευρὰ ἀναμένεται μὲ πολὺ μεγάλο ἐνδιαφέρον τὸ νέο βιβλίον τοῦ Λάσκου, ποὺ ἀρχισε νὰ τὸ γράφει μετὰ τὴν ἐπιστροφή του ἀπὸ τὴ Μόσχα, σὸ ὅποιο θίγει γενικὰ τὶς σχέσεις τοῦ σοσιαλισμοῦ μὲ τὸν κομμουνισμό, καθὼς καὶ τὸ σχέδιο γιὰ τὴ δημιουργία τῆς Ἐνωμένης Σοσιαλιστικῆς Εὐρώπης.

Γύρω από τὸ πρόβλημα τῆς Πανευρώπης

ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ

Τὸ ζήτημα τῆς Πανευρώπης, ἓνα ἀπὸ τὰ ζητήματα ποὺ ἄρχισαν ν' ἀπασχολοῦν φιλολογικὰ τὸν 19ο αἰώνα, ποὺ ἀνακινήθηκε στὶς ἀρχές τοῦ 20οῦ καὶ ποὺ ξανατοποθετήθηκε ἀπὸ μιὰ σκοπιὰ ὑποκειμενική, μὲ ἀπώτερους ὠφελιμιστικούς σκοποὺς ἀπ' τὸν «πατέρα τῆς νίκης» τὸν Οὐίνστον Τσώρτσιλ στὴ σημερινή διεθνή πολιτικὴ σκηνή. ἔρχεται σὲ μιὰ ἀπ' τὶς πιὸ κρίσιμες στιγμὲς τῆς Εὐρώπης κάτω ἀπ' τὴν πίεση τῆς πολιτικῆς πραγματικότητος νὰ θέσει ἓνα ἀπὸ τὰ προβλήματα, ποὺ ἢ κατὰ ὁποιοδήποτε τρόπο λύση τους θὰ ἐπηρεάσει μὲ ἀποφασιστικὸ τρόπο τὴν παγκόσμια ἱστορικὴ ἐξέλιξη.

Ἀνεξάρτητα ἀπ' τὴ διεθνή πολιτικὴ κατάσταση ποὺ ἢ πορεία της δὲν συμβιβάζεται μὲ τὴν ἐπιθυμία μιᾶς ὁμαλῆς ἐξέλιξης, ἢ πολιτικὴ στιγμὴ τῆς Εὐρώπης, τῆς πατρίδας τοῦ ἐλεύθερου στοχασμοῦ καὶ τῆς μήτρας τῶν πιὸ μεγάλων λαῶν, διεκδικεῖται σὲ μιὰ ἐπικίνδυνη στροφή, ὅταν οἱ πολιτικοὶ καὶ κοινωνικοὶ ἐσωτερικοὶ ἀγῶνες ἔχουν φτάσει σ' ἓνα σημεῖο κρίσιμο. ἀπ' τὶς Ἑρρινύες μιᾶς ἐποχῆς ποὺ βαδίζει στὸ θάνατο, κι' ἀπ' τὶς παθιασμένες μαινάδες ποὺ ὀρμοῦν χωρὶς ἐλεύθερη συνείδηση, κάτω ἀπὸ μιὰ αὐστηρὴ προσταγὴ στὸ σκοτεινὸ Κιθαιρῶνα τῆς φανατισμένης μανίας τους γιὰ τὴν κατάκτηση τῆς λύσης ἑνὸς προβλήματος, ποὺ ἢ ὀρθὴ ἀντιμετώπισή του θὰ σημαίνει τὴ συνέχεια μιᾶς δόξας, ἢ τὸ τέλος καὶ τὴν ὀριστικὴ ἐκμηδένιση μιᾶς ἠπείρου, ποὺ κάποτε θὰ ἦταν Εὐρώπη.

Μιὰ σημαντικὴ μεταβολή, ἱστορικῆς σπουδαιότητος, ποὺ ἄρχισε πρὶν ἀπὸ ἓναν αἰώνα καὶ ποὺ ὀλοκληρώθηκε ὕστερα ἀπὸ τὴ φρικτὴ πραγματικότητα τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου, ἔρχεται νὰ ἐπιδεινώσει τὴν κατάσταση καὶ νὰ τοποθετήσῃ σὲ μιὰ νέα βάση ὀλόκληρο τὸ Εὐρωπαϊκὸ ζήτημα: Μέχρι τὸν 19ο αἰώνα, παρ' ὅλα τὰ μηνύματα μιᾶς ἀλλαγῆς ποὺ πλησιάζει, ἢ ἱστορία τοῦ κόσμου ταυτιζόταν ἀπὸ λυτὰ μὲ τῆς ἱστορικὴ διαμόρφωση τῆς Εὐρώπης. Τὰ αἷτια κάθε πολιτικῆς κίνησης εἶχαν τὶς ρίζες στὴ γῆ της. Οἱ κοινωνικοὶ θεσμοὶ διαμορφώνονταν μέσα στὸ Εὐρωπαϊκὸ κλίμα. Οἱ ἡγέτες της, ἡγέτες τῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς δράσης, τῆς τέχνης, τοῦ λογιζοῦ καὶ τῆς σκέψης, ρύθμιζαν μὲ τρόπο ἀποκλειστικὸ τὴν πολιτικὴ κίνηση τῆς ἐποχῆς. Ἐκτὸς ἀπ' τὴν Εὐρώπη δὲν ὑπῆρχε σχεδὸν τίποτα. Πίστευαν, πολὺ πιὸ ἀργὰ ἀκόμα, πὼς λίγα πλέθρα γῆς

Ἡ ΕΥΡΩΠΗ ΘΑ ΖΗΣΕΙ;

στὸ Ρῆνο, ἀξίζουν πολὺ περισσότερο ἀπὸ τὶς ἀπέραντες ἐκτάσεις τῶν νέων χωρῶν.

Μὰ ὁ εἰκοστός αἰώνας, μὲ τὶς τραγικὲς πράξεις τῶν δυὸ παγκοσμίων πολέμων, ἔβαλε ὀριστικὰ τέλος στὸ μονοπώλιο τῆς παγκόσμιας κυριαρχίας. Οἱ δυνάμεις ποὺ ἀναπτύχθηκαν τὸν περασμένον αἰώνα, σὲ μιὰ ἀναπότρεπτη ἱστορικὴ πορεία, ἀνέτρεψαν τὴν κατάσταση ποὺ μόνιμα ἐπικρατοῦσε μέχρι τὴ στιγμὴ. Ἡ ἀστικὴ τάξη, μὲ τὴν ἐπικράτησή της, μὲ τὴν οικονομικὴ τῆς ἀνάπτυξη καὶ τὴν πίεση τῆς ἀνάγκης γιὰ ὑπερπόντιες ἀγορές, μὲ τὴ μηχανικὴ ἐξέλιξη καὶ τὴ διεθνή ἐπικοινωνία, μὲ τὸ ξάπλωμα τῶν ἰδεῶν της, ἰδεῶν ποὺ ξεπήγασαν ἀπὸ τὴν ἐπανάστασή της, ἔδωσε τὰ μέσα σ' ὅλες τὶς χώρες καὶ σ' ὅλους τοὺς λαοὺς γιὰ μιὰ οἰκονομικοπολιτικὴ ἐξέλιξη χωρὶς προηγούμενο. Οἱ εὐρωπαϊκὲς ἀποικίες, ποὺ πολλὲς ἀπ' αὐτὲς διαμορφώθηκαν σὲ αὐτοκυβέρνητες ἐπικράτειες, ὀργανώθηκαν πάνω σὲ νέες βάσεις. Ἡ Ἀμερικὴ, μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσή της, σ' ἓνα μικρὸ χρονικὸ διάστημα πέτυχε μὲ τὴν εὐνοια τῶν οἰκονομικῶν, πολιτικῶν καὶ γεωλογικῶν συνθηκῶν, μὲ τὴν ἐνίσχυση τοῦ μεταναστευτικοῦ ρεύματος, τὴν προβολὴ τοῦ δόγματος τοῦ Μονρόε στὴν κατάλληλη γι' αὐτὴν στιγμὴ καὶ τὴν ὠφελιμιστικὴ ἐκμετάλλευση τῶν δυὸ τελευταίων συρράξεων, νὰ κατέχει τὴν πρώτη θέση στὴν παγκόσμια πολιτικὴ σκηνή. Οἱ μεγάλες μᾶζες τῆς μακρυνῆς Ἀνατολῆς, παρ' ὅλες τὶς θρησκευτικὲς καὶ φυλετικὲς διαφορές, παρ' ὅλη τὴν ἀρνητικὴ θέση τους στὶς νέες ἀπόψεις, ἐκτὸς ἀπ' τὴν Ἰαπωνία, ποὺ ἢ γρήγορη ἀνάπτυξή της σφραγίστηκε μὲ μιὰ ὀριστικὴ ἤττα, ἀρχίζουν νὰ παίζουν κάποιον ἱστορικὸ ρόλο στὶς διεθνεῖς πολιτικὲς ζυμώσεις. Τέλος ἡ Ρωσσία, ποὺ τὰ ἐπιχειρήματα τῆς εὐρωπαϊκῆς τῆς θέσης δὲν πείθουν, καὶ ποὺ ἀναγκάστηκε κάποτε ν' ἀκολουθήσει τὴν εὐρωπαϊκὴ πρωτοπορεία, ποὺ ὕστερα ἀπὸ ἑκατὸ χρόνια μελέτης καὶ ἀφομοίωσης τῆς εὐρωπαϊκῆς ἐπαναστατικῆς διανόησης, ἔφτασε στὴν Ὀκτωβριανὴ Ἐπανάσταση καὶ ποὺ ἀγκάλιασε στοὺς μετεπαναστατικούς καιροὺς μὲ τὸν ἴδιο ὀρθόδοξο ρωσσικὸ φανατισμὸ τὴν προσπάθεια τῆς μηχανικῆς καὶ βιομηχανικῆς ἀνάπτυξης, παρ' ὅλες τὶς πολεμικὲς τῆς ἀπώλειες, παρουσιάζεται σήμερα σὰν ἓνας ἀπὸ τοὺς βασικώτερους παράγοντες τῆς διεθνούς ἰσορροπίας.

Ἀπέναντι στους νέους αὐτοὺς κρατικούς ὀργανισμούς, πού ἡ δύναμή τους ἐνισχύεται καί ἡ ἐθνική καί φυλετική συνειδητοποίησή τους διαρκῶς ἐντείνεται, ἡ Εὐρώπη παρουσιάζει ἕνα θέαμα ἐξάντλησης καί ἀδυναμίας, πού ὁ τελευταῖος πόλεμος ὑπογράμμισε μὲ μιὰν ἐντονη ἀπόχρωση τραγικότητας. Οἱ μεγάλες στρατιωτικές συρράξεις, ἡ καταστροφή τῶν ἀστικῶν κέντρων, ἡ τέλεια ἐξάρθρωση τῆς οἰκονομίας τῆς, ἡ ἐξαφάνιση τοῦ γοήτρου τῆς, δὲν ὑπῆρξε λαὸς καμμιάς παράταξης πού νὰ μὴ γνώρισε τὴν ἥττα, ἡ ὑποδούλωση τῶν ἐθνῶν μὲ τὶς φρικτὲς ἠθικὲς καί ὕλικές συνέπειες ἑνὸς ἐσωτερικοῦ πολέμου, ὁ θάνατος τῆς πιὸ πλούσιας, τῆς πιὸ ἀκμαίας φλέβας κάθε φυλῆς, τὴν ὠδήγησαν σὲ μιὰ ἀφάνταστη ἀθλιότητα. Ἡ χώρα πού ἔδωσε πνοή στὸν 5ο αἰῶνα, πού βρέθηκε μέσα στὸ κλίμα τοῦ Ἑλληνο-Ρωμαϊκοῦ πολιτισμοῦ, πού σκόρπισε παντοῦ τὰ μηνύματα τῆς Ἀναγέννησης καί πού κυβέρνησε μὲ τρόπο ἀποκλειστικὸ τὶς ἐκτάσεις καί τοὺς λαοὺς, ἀναγκάστηκε νὰ δέχεται ἀσιατικὲς καί ὑπερπόντιες δυνάμεις γιὰ τὴν ρύθμιση τῶν ζητημάτων τῆς, νὰ ὑποτάσσεται χωρὶς ἀντιρρήσεις στὶς πολιτικὲς τοὺς βουλήσεις, νὰ ἰκετεύει τὴν οἰκονομικὴ τους βοήθεια γιὰ τὴν ἀνασυγκρότησή τῆς, καί νὰ ὑφίσταται τὸν κίνδυνο ἄμεσα ἢ ἔμμεσα, ἀνάλογα μὲ τὸν τομέα, τῆς ὀριστικῆς ἀφομοίωσης τῆς μέσα στὰ πλήθη τῶν ἐξωευρωπαϊκῶν φυλῶν. Ἡ πολιτικὴ τῆς θέση εἶναι τραγικὴ. Μπορεῖ νὰ βεβαιώσει κανεὶς πῶς ὑπάρχει μιὰ λύση στὰ προβλήματά τῆς; Πῶς ἡ Εὐρώπη δὲν βαδίζει στὸ θάνατο; Πῶς ὁ ἱστορικὸς ρόλος τῆς, τόσο χρήσιμος γιὰ τὴν πολύτιμη πείρα του, τόσο ἀπαραίτητος γιὰ τὴ μελλοντικὴ ἐξέλιξη τοῦ κόσμου, πρόκειται νὰ τελειώσει; Στὰ προβλήματα αὐτά, πού κλείνονται μὲ ἀγωνία μέσα σὲ κάθε εὐρωπαϊκὴ συνείδηση, νομίζουμε πῶς ὑπάρχει μιὰ ἀπάντηση, πῶς ἡ Εὐρώπη ἀκόμα δὲ χάθηκε, πῶς ἡ λύση ὑπάρχει καί πῶς ὁ ἱστορικὸς ρόλος τῆς θὰ συνεχισθεῖ ὕστερα ἀπὸ τὸ ξεπέρασμα τῶν σημερινῶν κλυδωνισμῶν μὲ τὴν ἴδια σημαντικὴ σπουδαιότητα.

Μπροστὰ σ' αὐτὴν τὴν κατάσταση τῆς καταστροφῆς, τῆς ἀπογοήτεισης, τῆς ἠθικῆς καί ὕλικῆς ἐξαθλίωσης, πού ἡ συνέχισή τῆς μπορεῖ νὰ ὀδηγήσει σὲ θλιβερότερες ἀκόμη συνέπειες, ὑπάρχουν ὀρισμένες ἀναμφισβήτητες ἀλήθειες, πού συνειδητοποίησή τους καί ἡ προβολή τους στὴν πολιτικὴ σκηνὴ μποροῦν ν' ἀντιμετωπίσουν τὴ σημερινὴ πραγματικότητα καί νὰ δώσουν μιὰ λύση, τὴ λύση σωτηρίας, στὰ ἐξαντλημένα εὐρωπαϊκὰ κράτη. Ἀπέναντι στὶς ἐξωευρωπαϊκὲς ἐπεμβάσεις, πού ἐκδηλώνονται ἀπ' τὴ μιὰ μεριά μὲ τὴν κατοχὴ τῆς κεντρικῆς καί ἀνατο-

λικῆς Εὐρώπης καί ἀπ' τὴν ἄλλη μὲ τὴν οἰκονομικὴ ἐξάρτηση τῆς δυτικῆς, ὀρθώνεται ἡ ἀλήθεια τῆς παρουσίας ἑνὸς μακρόχρονου πολιτισμοῦ, πού ἡ παράδοσή του, ἡ ὄριμη πείρα του, τὸ πνευματικὸ κλίμα του, διατηροῦνται σχεδὸν ἀκέραια σ' ὅλες τὶς εὐρωπαϊκὲς χώρες. Ὑπάρχει στὴν ἡπειρὸ μας ἕνας ἀριθμὸς τριακοσίων πενήντα περίπου ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων, συγκροτημένων καί πειθαρχημένων, διανοητικὰ καταρτισμένων, πού ἀναγνωρίζουν τὶς ἴδιες κοινωνικὲς καί πνευματικὲς ἀξίες, πού πιστεύουν στὶς ἴδιες ἀρχές, ἔτοιμοι ν' ἀγωνιστοῦν σὰν ἄτομα καί σὰν μέλη μιᾶς ὁμάδας γιὰ τὴ διατήρησή τους.

Ὁ ἀγώνας του εἶναι ἡ ἀχίλλειος πτέρνα, παρ' ὅλη τὴν ἐπίσημη παραδοχὴ τῶν εὐρωπαϊκῶν ἀξιών, πού ἐνώνει κατὰ ἕναν ὑπερπολιτικὸ τρόπο τὰ διάφορα ἔθνη, ἐξακολουθεῖ νὰ βρίσκεται χωρισμένος καί νὰ ἐξελλίσσεται σὲ διαμάχες ἀνάμεσά του, γεγονὸς πού συντελεῖ πολὺ περισσότερο ἀπ' τὴν ἐξωτερικὴ ἀπειλή, στὴν ἐξασθένηση τῆς Εὐρώπης. Οἱ τοπικοὶ ἀνταγωνισμοὶ μὲ τὴν ὑποκειμενικὴ ἐξέτασή τους, οἱ ἀτομικὲς διαφορὲς τῶν κρατῶν μὲ τὴν παθολογικὴ πολλὲς φορές ἔντασή τους καί ἡ ἔλλειψη μιᾶς γενικώτερης ἐνατένισης, καθοδηγοῦν οἱ στενὲς πολιτικὲς θέσεις. Ἡ διαίρεση πού δὲν ὀφείλεται πιά σὲ κοινωνικοοικονομικοὺς παράγοντες καί πού βασίζεται σὲ μιὰ ἔλλειψη κατανόησης καί γενικώτερης τοποθέτησης, καθὼς καί στὴν κατάλληλη ἐκμετάλλευση τῶν ἐξωευρωπαϊκῶν δυνάμεων, δὲν ἔχει πιά κανένα πολιτικὸ ἀντίκρουσμα. Οἱ πόλεμοι, πού αἰῶνες ὀλόκληρους δὲν ἔπαψαν νὰ συγκλονίζουν τὴν ἡπειρὸ μας, παρ' ὅλο τὸ αἶμα πού ἔχυσαν, παρ' ὅλο τὸ μῖσος πού δημιουργήσαν, ἔφεραν σὲ στενότερη ἐπαφὴ τοὺς λαοὺς, τοὺς γνώρισαν καλύτερα μεταξύ τους, ὀδήγησε τὴ σκέψη τους δταν θρηνοῦσαν μπροστὰ στὶς στάχτες τῶν πολιτειῶν τους, στὴν ἀποψη μιᾶς εἰρηνικῆς συνεργασίας, δείχνοντας ὑποσυνείδητα τὶς ὁμοιότητες πού ὑπῆρχαν ἀνάμεσά τους. Ἀνεξάρτητα ἀπ' τοὺς κοινούς παράγοντες πού ἐπέδρασαν ἀπ' τὸ Μεσαίωνα καί τὴν Ἀναγέννηση μέχρι τοὺς νεώτερους χρόνους, ὁ 19ος αἰῶνας, ὁ πρόγονος τοῦ σημερινοῦ, μὲ τὴν ἀνάπτυξη τῆς ἀστικῆς τάξης, τὴν τεχνικὴ του ἐξέλιξη, τὴ δημιουργία ὁμοιόμορφων συνθηκῶν ζωῆς, τὴ συγκέντρωση τοῦ κεφαλαίου, τὴν προλεταριοποίησιν τῶν μαζῶν, τὴ διεθνῆ ἐπικοινωνία, τὴν ταυτότητα τῶν πνευματικῶν καί καλλιτεχνικῶν ἐπιδώξεων, ἔφερε σὲ στενότερη ἐπαφὴ καί συνεργασία τὰ ἔθνη.

Ἡ Γαλλικὴ Ἐπανάσταση, μὲ τὰ κινήματα πού πῆγασαν ἀπ' αὐτὴν στὴν Ἑλλάδα, στὴν Ἰσπανία, στὴ Νεάπολη, στὴ Γερμανία καί στὴν Πολωνία βεβαιώνει τὴν ὁμοιότητα καί τὴν ἀλ-

ληλεπίδραση των κοινωνικών αγώνων. Η ανάπτυξη της βιομηχανίας και του εμπορίου με τη ζήτηση των πρώτων ύλων, την προσπάθεια της ανακάλυψης νέων αγορών, καθώς και με τις συνέπειες του οικονομικού ανταγωνισμού, τόνισε ακόμη περισσότερο την ανάγκη της ύπαρξης οικονομικών συγκροτημάτων, ενός καταμερισμού παραγωγής, καθώς και τὰ άναμφισβήτητα ώφέλη μιὰς εύρωπαϊκής οικονομικής συνεργασίας. Τέλος οί ταυτόχρονοι πνευματικές και αίσθητικές έκδηλώσεις, ό πιό πιστός κι' άληθινός καθρέφτης της συνισταμένης γραμμής κάθε κοινωνίας με την ύπαρξη κοινών σχολών και την ταυτόσημη παρουσία των διανοητικών ρευμάτων. παρ' όλες τις έθνικές διαφορές, άποδεικνύει με βεβαιότητα τή διεθνοποίηση της αΐσθησης και της σκέψης.

Ο είκοστός αιώνας, κληρονόμος του περασμένου, βαδίζοντας πάνω στον ίδιο δρόμο με τὰ νέα συνθήματά του έξάλειψε τις διαφορές και αύξησε άκόμα περισσότερο τις δυνατότητες μιὰς εύρωπαϊκής συνεργασίας.

Μέσα από τους κοινωνικούς θεσμούς της δημοκρατίας του 19ου αιώνα, τις έλευθερίες της αστικής τάξης, και τις κοινωνικές ανάγκες των μαζών που προβάλλονταν έντονα ζητώντας τή δικαίωσή τους, διαμορφώθηκαν οί άρχες που ύστερα άπ' τήν κοινή σχεδόν για όλους περιπέτεια του πολέμου, έδωσαν τόν ίδιο γενικό χαρακτήρα στην Εύρώπη. Η άξία της έλευθερίας που οί ρίζες της είναι τόσο παλής, και που έκδηλώνεται με τή λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος, με τό σεβασμό άπέναντι στο άτομο, και τήν άναγνώριση της έλεύθερης έκφρασης και σκέψης, συνδυάστηκαν με τις άποψεις της κοινωνικής δικαιοσύνης, της άτομικής οικονομικής θυσίας άπέναντι στην ομάδα, της καθιέρωσης της έννοιας του συνόλου, δίνοντας τήν κυβέρνηση των χωρών σε κόμματα που αντιπροσώπευαν τις νέες αυτές τάσεις. Οί δυο αύτοί παράγοντες της έλευθερίας και της κοινωνικής δικαιοσύνης που δένουν ιδεολογικά όλα τὰ εύρωπαϊκά κράτη, όσα τουλάχιστο μπορούν να έκφράσουν έλεύθερα τήν πολιτική βούλησή τους, μέσα στη χρονική προεργασία των αιώνων, άποτελούν τὰ κύρια σημεία για μιὰ εύρωπαϊκή συνεννόηση και συνεργασία που μπορεί να προχωρήσει, ή στιγμή είναι περισσότερο ώριμη άπ' ό,τι νομίζουμε, σε μιὰ όμοσπονδία κρατών.

Οί διπλές δυνάμεις που σήμερα άπειλούν τήν ήπειρό μας, από τήν Άνατολή και τή Δύση, άπ' τή μιὰ μεριά με τήν κατοχή της Άνατολικής Εύρώπης, κι' άπ' τήν άλλη με τή διαρκώς αύξανόμενη επέμβαση των Ένωμένων Πολιτειών, παρ' όλο που με τήν πρώτη ματιά φαίνεται άπογοητευτική για τήν πραγματοποίηση

ηση ενός τέτοιου σχεδίου, στην πιό βαθύτερη εξέταση, δείχνει πως ή αντίθεση των δυο δυνάμεων, με τήν κατάλληλη πολιτική έκμετάλλευση, είναι δυνατό να έκμηδενίσει ταυτόχρονα και τις δυο άπειλές και να παρουσιάσει ένα συντονισμένο μέτωπο.

Η άπελευθέρωση της Άνατολικής Εύρώπης μπορεί να έπιτευχθεί μονάχα με τήν επέμβαση των Ένωμένων Πολιτειών, και ή έλάττωση της Άμερικανικής δραστηριότητας με τήν άπομάκρυνση του Σοβιετικού κινδύνου και τήν άποκατάσταση όμαλών πολιτικών και κυρίως οικονομικών συνθηκών. Η διόρθωση των πολεμικών καταστροφών, ή οικονομική ένίσχυση και άνεξαρτησία, καθώς και ή άναδιοργάνωση των κρατών, θά συντελέσει ριζικά στην άνάληψη πρωτοβουλίας. Εύτυχώς οί μεγάλοι λαοί της Εύρώπης ύπάρχουν άκόμα, για τήν πραγματοποίηση ενός τέτοιου προγράμματος. Τὰ τριακόσια πενήντα έκατομμύρια των πιό οργανωμένων λαών, με τήν ταυτόχρονη άπόφαση και τήν κοινή συντονισμένη ένέργεια, θά παρουσιάσουν μιὰ δύναμη χωρίς προηγούμενο που μπορεί άνάμεσα στις δυο μεγάλες έπικράτειες, χωρίς να στρέφεται ενάντια σε καμιά, γι' αυτό ή πρόταση του κ. Τσώρτσιλ γεννά όρισμένες ύποψεις, να συνδέσει, να ίσοροπίσει, να δώσει άκόμα με τόν πλούσια κληρονομιά της και τή ζωντανή παρουσία της τὰ στοιχεία για νέες παγκόσμιες πολιτικές έξελίξεις. Ο ρόλος της μέσα στις σημερινές πολιτιστικές συνθήκες, παρ' όλο που ό παραλληλισμός είναι κάπως τολμηρός, είναι σχεδόν παρόμοιος όσον άφορά τις πολιτιστικές του συνέπειες, μ' αυτόν της Ελλάδας μέσα στη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία, άποτελεί άνάγκη όχι μονάχα για τή δική της ύπαρξη, αλλά και για όλόκληρο τόν κόσμο στην προσπάθεια της διαμόρφωσής τους πάνω στις σύγχρονες εύρωπαϊκές άξίες.

Η πραγματοποίηση της ένωσης πάνω σε πνευμα ίσότητος και διατήρησης της έθνικής μορφής των κρατών, είναι ή μόνη βάση που μπορεί να στηρίξει ένα τέτοιο οίκοδόμημα, παρ' όλες τις έξωτερικές αντιδράσεις που άναμφισβήτητα θά ύπάρξουν, θά έχει σαν συνέπεια τήν έντονη προβολή και τήν έπίτευξη της άρχης ενός «μέτρου» πολιτικού, κοινωνικού και πνευματικού σε μιὰ διεθνή έκταση. Θά σημαίνει, ή άνάληψη της πρωτοβουλίας για τήν πραγματοποίηση στην πολιτική πράξη ύστερα από τήν ύπαρξη των οικονομικών, πολιτικών και κοινωνικών παραγόντων δημιουργεί βάσιμες έλπίδες, τή συνέχιση της ιστορίας μιὰς άνεξάρτητης Εύρώπης, τή διατήρηση του πολιτισμού, τήν έξέλιξη του κόσμου με βάση τις εύρωπαϊκές άρχές του 20ου αιώνα.

ΖΑΦΕΙΡΗΣ ΣΤΑΛΙΟΣ

Η ΔΙΑΛΥΣΗ ΤΗΣ Ε. Π. Ο. Ν.

«Τὸ δικαστήριον τῆς 17)1)47 συνελθὼν ἐκτάκτως ἀποφαίνεται ὅτι πράγματι ἡ ΕΠΟΝ ἐξεστράφη τῶν σκοπῶν δι' οὓς συνέστη καὶ διὰ ταῦτα διατάσσει τὴν διάλυσίν της καὶ τὴν διαγραφήν της ἐκ τοῦ οἰκείου βιβλίου τοῦ Πρωτοδικείου».

Ἀπόφαση Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν τῆς 28-2-47

«... Ἡ Ἐνωτικὴ Νεολαία τοῦ κ. Κανελλόπουλου μπρὸς σ' αὐτὴ τὴν ἀνοιχτὰ ἀντιδημοκρατικὴν πράξιν ποῦ πάει νὰ χτυπήσει τὴν μεγαλύτερη δημοκρατικὴ ὀργάνωσιν τῆς νεολαίας, σὲ εἰδικὴ ἀνακοίνωσίν της βρῖσκει τὴν εὐκαιρίαν γιὰ νὰ ξεχύσει ὅλο τὸ ἀντιδημοκρατικὸ—συκοφαντικὸ της φαρμάκι...».

«Ριζοσπάστης» τῆς 2-3-47

«... Ὁ Νομάρχης Ἀττικῆς κ. Σχοινᾶς μὲ τὴν προσφυγὴν τοῦ σπῆ δικαιοσύνης γιὰ τὴν διάλυσιν τῆς ΕΠΟΝ προσέφερε πολὺ κακὰς ὑπηρεσίας στὴν ὑπόθεσιν τῆς ἐσωτερικῆς μας ὁμιλίαν καὶ σὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ κομμουνιστικοῦ κινδύνου».

Ἡ Ε.Ε.Ν. ὑπῆρξε, ἀπ' ἀρχῆς, ἀντίθετη μὲ τὴν ἐνέργειαν αὐτὴν τοῦ ἐκπροσώπου τῆς προηγουμένης Κυβερνήσεως Τσαλδάρη...».

Ἐφημερίδες τῆς 2-3-47. Ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν τῆς Κ. Ε. τῆς Ε. Ε. Ν.

Ἡ 4η Αὐγούστου μ' ἕνα χαρτί της ἔρριξε τὴν Ε.Ε.Ν. στὴν παρανομία. Στὴ κατοικητικὴ περίοδον ἡ κίνησίν της, ξαναζεῖ παρανόμια. Στὰ μέρη ποῦ τὰ ἔλεγε τὸ Κ.Κ.Ε. μὲ τὴν ΟΠΛΑ καὶ τὴν Πολιτοφυλακὴν, ἡ κίνησίν της τίθεται «ἐκτὸς νόμου». Καὶ σήμερον σὲ πολλὰ ἐπαρχιακὰ κέντρα οἱ μονοπωλητὲς τοῦ «πατριωτισμοῦ» καὶ τῆς «ἐθνικοφροσύνης» τὴν θέλουν «ἀπαγορευμένην». Κι' αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ κίνημα τῆς νέας γενιᾶς, ἡ μεγαλύτερη πολιτικὴ ὀργάνωσιν τῆς ἑλληνικῆς νεολαίας, ξέρει πολὺ καλά ποιῆσαι εἶναι οἱ ὑποχρεώσεσιν της γιὰ τὴν ἀποφασιστικὴν ὀργάνωσιν τῆς ἐθνικῆς μας ἀμύνης καὶ τῆς ἀμύνης τῆς δημοκρατίας.

Γιαυτὸ καὶ κάθε της βῆμα εἶναι τίμιον, ἐθνικόν, δημοκρατικόν καὶ καλομετρημένον.

Ὁ Νομάρχης κ. Σχοινᾶς, ἐκπρόσωπος τῆς προηγουμένης Κυβερνήσεως Τσαλδάρη, μὲ βάση ὄρισμένα στοιχεῖα ποῦ προσκόμισεν, ζήτησεν ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν δικαιοσύνην τὴν διάλυσιν τοῦ νόμιμου ἀνεγνωρισμένου σωματίου Ε.Π.Ο.Ν. Ὁ κ. Νομάρχης ἔκανε χρῆσιν ἐνὸς δικαιωμάτος του νὰ ἀσκεῖ τὴν ἐποπτικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τὰ σωματεῖα τῆς περιφερείας του. Καὶ τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν ἔκρινεν ὅτι πραγματικὰ ἡ Ε.Π.Ο.Ν. «ἐξεστράφη τῶν σκοπῶν δι' οὓς συνέστη» καὶ γιαυτὸ διέταξε τὴν διάλυσίν της.

Καὶ γιὰ ἕναν ἀπλό τυπικὸν λόγον τὸ δικαστήριον ἦταν ὑποχρεωμένον νὰ προβεῖ στὴν διάλυσιν τῆς Ε.Π.Ο.Ν. ἢ τὴν διάλυσιν ὁποιοῦδήποτε ἄλλου σωματείου, ἂν ὁ λόγος αὐτὸς ἀντεστρατεύετο ἐπὶ τὸ γράμμα τοῦ νόμου.

Ἀπ' αὐτὴ τὴν πλευρὰ—κι' εἶναι ἡ μοναδική, ὅσον ἀφορᾷ τὸ Πρωτοδικεῖον—τὸ δικαστήριον ἔκαμε κατὰ τὸ αὐτονόητον, κατὰ ποῦ δὲν θὰ μπορούσε νὰ εἶναι διαφορετικόν μετὰ τὴν προσφυγὴν τοῦ κ. Σχοινᾶ.

Κι' ἐδῶ ἀκριβῶς πρέπει νὰ γίνῃ ἡ κριτικὴ καὶ νὰ ἀναζητηθοῦν οἱ εὐθύνες—ὅσες ἀπὸ αὐτὰς μπορεῖ νὰ ὑπάρχουν. Στὴν προσφυγὴν δηλ. τοῦ κυβερνητικοῦ ἀντιπροσώπου.

Ἡ Ε.Π.Ο.Ν. πρωτοπαρουσιάστηκε σὰν ὀργάνωσιν νέων τοῦ Ε.Α.Μ. καὶ ἀγωνίστηκε κάτω ἀπ' τὴν καθοδήγησίν της στὴν ἀντιστασιακὴ ἐποχὴ. Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν ἔπαυσε νὰ ἀνήκει ὀργανικὰ ἐπὶ τὸ Ε.Α.Μ. καὶ ἀναγνωρίστηκε, μὲ αἴτησίν της, ἐπίσημα ἀπὸ τὸ Πρωτοδικεῖον. Τυπικὰ αὐτὴ εἶναι ἡ Ε.Π.Ο.Ν. Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἡ ἄλλη πλευρὰ, ἡ πλευρὰ τῆς οὐσίας.

Ἡ ἴδρυσιν μιᾶς κάποιας Ε.Π.Ο.Ν. ἀποφασίστηκε ἀπὸ τὸ 6ο συνέδριον τοῦ Κ.Κ.Ε. ἀπὸ τὰ 1935, ὅστερον ἀπὸ τὶς νέες τότε, ὀδηγίαις τῆς κομμουνιστικῆς διεθνούς, γιὰ τὴν ἀναπροσαρμογὴν, σὲ νέες συνθήκας τοῦ ἀγῶνα, τῶν κομμάτων μελλῶν της.

Μετὰ τὴν 4ην Αὐγούστου τὸ Κ.Κ.Ε. δὲ τὰ κατὰφερε νὰ πραγματοποιήσῃ αὐτὴ τὴν ἀπόφασίν του—ἂν κι' οἱ στιγμὲς ἦσαν κατάλληλες γιὰ μιὰ ἀντιδικτατορικὴ ὀργάνωσιν τῆς νεολαίας καὶ τῶν φοιτητῶν—γιατὶ πέρασε μιὰ τρομερὴ κρίσιν μὲ τὸ μηδισμόν τῶν ἡγετικῶν στελεχῶν του στὴν παράταξιν τοῦ Μανιαδάκη (Θέος, Μανωλέας κλπ.) καὶ μὲ τὴν σύγχυσιν ποῦ προκάλεσαν οἱ προβοκάτσιας κι' οἱ φράξιαι τῆς Ἀσφαλείας μὲ τὶς δύο διοικήσεις, τὸ χαφιέδικον «Ριζοσπάστην» ἀλλὰ καὶ μὲ τὶς δηλώσεις μετανοίας τῶν ὁπαδῶν του.

Ἡ κατοχὴ—τὸ δεῦτερον χαφιέδικον γράμμα τοῦ Ζαχαριάδη, γιὰ νὰ πετάξῃ τὰ ὄπλα ὁ μαχόμενος λαὸς μπροστὰ ἐπὶ τὸ φασίστα ἐπιδρομέαν, εἶχε κάμει τὸ θαῦμα του!—ὑπῆρξε ἡ ὀρθὴ ἐκλογὴ τῆς κατάλληλης στιγμῆς, ὅπως εἶπε καὶ ὁ Λένιν, γιὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν σχεδίων τοῦ 6ου συνεδρίου τοῦ 1935, γιὰ νὰ στηθεῖ δηλ. ἡ γαρίδα στὴν νεολαίαν.

Καὶ ἡ Ε.Π.Ο.Ν. ἐτοιμάστηκε. Ἀπὸ τὴν ἴδρυσίν της μέχρι σήμερον δὲν ἔπαυσε νὰναί, οὔτε γιὰ μιὰ στιγμὴν, ἡ κομμουνιστικὴ νεολαία, καὶ ἀποροῦμε πῶς ὁ κ. Νομάρχης προσποιήθηκε πῶς δὲν τῶξερε.

Γιατὶ ἂν σκεφτόταν ὁ κ. Σχοινᾶς κι' ἡ κυβερνήσιν της τὶς ἐνδεχόμενες συνέπειαι τῆς διάλυσιν τῆς Ε.Π.Ο.Ν. δὲν θᾶκανε τὴν προσφυγὴν ποῦκανε στὴ δικαιοσύνην. Κι' αὐτὸ μάλιστα τὸ ἀντιδραστικὸν «Ἐλ-

ληνικό Αίμα» τὸν Ἰούνιο τοῦ 1946, ὅταν μερικοὶ βουλευτὲς ζητοῦσαν τὴ διάλυση τῆς Ε.Π.Ο.Ν. σὲ κύριο ἄρθρο του, μίλησε γιὰ τοὺς κινδύνους μιᾶς τέτοιας ἀπόπειρας.

Ἡ Ε.Ε.Ν. εἶναι ἀντίθετη μὲ τὶς στεῖρες ἀντικομμουνιστικὲς μέθοδοι τῶν μαύρων δικτατοριῶν ποὺ «καταλήγουν σὲ τελευταία ἀνάλυση στὴν ἐξυπηρέτηση τῶν σχεδίων τοῦ κομμουνισμοῦ γιὰ τὴν ἐπιβολὴ τῆς ἀντισταλκίτικης του δικτατορίας», ὅπως γράφει κι' ἡ σχετικὴ μὲ τὴ διάλυση τῆς Ε.Π.Ο.Ν. ἀπόφαση τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς μας. Κι' ἀκόμα εἶναι ἠλίθια ἢ σκέψη ὅτι μπορεῖ ἡ ἀντιμετώπιση τοῦ ἐσωτερικοῦ μας δράματος νὰ πραγματοποιηθεῖ μὲ τὴν ἀπομονωμένη «ρύθμιση» ἐνὸς ζητήματος ποὺ ἀποτελεῖ μονάχα τὸ πτερόγιο τῆς οὐράς τοῦ Κ.Κ.Ε.

Τὸ ἂν ἀποτελεῖ ὁ κομμουνισμὸς κίνδυνον γιὰ τὴν Ἑλλάδα, ἢ δεξιὰ δὲν τὸ ξέροι. Τὸ ξέρουμε ὅμως ἐμεῖς αὐτὸ πολὺ καλά, γιὰ τὸ ξέρουμε πόσο κινδυνεύει ἡ δημοκρατία ἀπὸ τὸν κομμουνισμό, γιὰ τὸ ξέρουμε ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ σωθεῖ χωρὶς τὴ δημοκρατία οὔτε ἡ εἰρήνη ποῦναι γιὰ μᾶς τοὺς Ἕλληνας τὸ ἔθνικόν μας σωσίβιο. Ἡ Ἑλλάδα ὅμως δὲν σώζεται μὲ τὴ διάλυση τῆς Ε.Π.Ο.Ν. ἢ τοῦ Κ.Κ.Ε. Ἡ Ἑλλάδα σώζεται μονάχα μὲ τὴν ἐσωτερικὴ μας εἰρήνευση ποὺ θὰ ἐπιτρέψει τὴν ἀνασυγκρότηση τῆς χώρας καὶ τὴν ἀνάπτυξη ἐλευθέρου πολιτικοῦ βίου, ποὺ εἶναι ἀκριβῶς κεῖνα ποὺ δὲν θέλουν οἱ ἔμπνευστὲς καὶ σχεδιαστὲς τοῦ αἱμάτινου κύκλου, γιὰ τὸ εἶναι τὸ διοξειδίου τοῦ ἄνθρακος γιὰ τοὺς ἀντιδημοκρατικούς συνωμότες τοῦ Κ.Κ.Ε. Κι' ἡ ἐσωτερικὴ μας εἰρήνη εἶναι κάτι ποὺ βρίσκεται στὰ χέρια τῆς κυβέρνησης. Τῆς κυβέρνησης, ποὺ μέσα στὴν ὁποία ἡ δεξιὰ καὶ τυφλωμένη πλειοψηφία ποὺ κύρια τὴ στηρίζει, δὲν κάνει ἄλλο παρὰ νὰ διαιωνίζει τὸ ἔθνικόν δράμα, ποὺ μὲ τὴν ξενικὴ γειτονικὴ ἐκμετάλλευσή του ἔγινε ἀληθινὴ συρροθλητριά στὸ λαμὸ τοῦ ἔθνους.

Ἄλλὰ ἐμεῖς, ὁ κύριος καὶ βασικὸς πυρῆνας τοῦ λαϊκοῦ στρατοῦ τῆς ἔθνικῆς εἰρήνης καὶ τῆς δημοκρατικῆς ἀναγέννησης τῆς χώρας μας, εἴμαστε ἀντίθετοι καὶ μ' αὐτὲς τὶς κυβερνητικὲς ἢ καὶ ἐξωκυβερνητικὲς ἐνέργειες τῆς δεξιᾶς γιὰ τὴ δημιουργία τοῦ μονόπλευρου παραταξιακοῦ της κράτους.

Ἡ δεξιὰ καὶ τὸ ἐπίσημα ὄργανό της, ὁ κρατικὸς μηχανισμὸς, ὁ ἐκφυλισμένος καὶ κακομαθημένος, σὲ μεγάλο ποσοστὸ, ἀπὸ τὴ δικτατορικὴ φασιστικὴ καθοδήγηση καὶ τὴν κατοικικὴ ἐπέμβαση, πρέπει νὰ καλοσκεφτοῦν ὅτι μιὰ νέα 4η Αὐγούστου, ἔστω καὶ μὲ κοινοβουλευτικὴ νομιμοφάνεια, θ' ἀντιμετωπίσει πολλαπλάσια λαϊκὴ ἀντίδραση ἀπὸ κείνη ποὺ ἀντιμετώπισε ἡ δικτατορία τοῦ Μεταξᾶ καὶ αὐτὴ ἡ κατοχὴ ἀκόμα.

Ἐμεῖς οἱ ἀγωνιστὲς τῆς δημοκρατίας σὲ καμμιά περίπτωση δὲν θὰ ἀπαντήσουμε μὲ τὸν τρόπο ποὺ θέλει ἡ δεξιὰ κι' ὁ κομμουνισμὸς στὸ κοινὸ τεχνικὸ

τοὺς δημιουργημάτων, στὸ δῖλημμα: ἢ ἀπὸ δῶ ἢ ἀπὸ κεῖ, ἢ μὲ τὸν Κουλουμβάκη ἢ μὲ τὸ Ζαχαριάδη καὶ τοὺς «Βουλγάρους». Τὸ βέβαιο εἶναι ὅτι θ' ἀπαντήσουμε στὸ δῖλημμα ποὺ μᾶς θέτουν. Καὶ θὰ τὸ ἀρνηθοῦμε μὲ τὸν ἀγῶνα μας, μὲ τὴ συγκρότηση τοῦ πανεθνικοῦ μετώπου τῆς λαϊκῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἔθνικῆς σωτηρίας. Θὰ τὸ ἀρνηθοῦμε τὸ χιτλερικό τοὺς δῖλημμα, μὲ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴ δημοκρατία. Μὲ τὸ λαὸ καὶ τὴ νεολαία στὶς ἐπάλξεις καὶ στὸν ὑπὲρ πάντων ἀγῶνα.

Καὶ γιὰ νὰ δώσουμε μιὰ τελευταία ἀπάντηση στοὺς κομμουνιστὲς τῆς «ὑπὸ διάλυσιν» ὀργάνωσης, ποὺ μᾶς ρωτᾶνε ἂν συμφωνοῦμε ἢ ὄχι μὲ τὴν ἀπόφαση καὶ τὴν κυβερνητικὴ ἐνέργεια γιὰ τὴ διάλυσή της, μιὰ καὶ δὲν τοὺς φτάνει ἡ σταράτη ἀπάντηση τῆς Κ. Ε. τῆς Ε. Ε. Ν., ξαναπαντᾶμε: Εἴμαστε ἀντίθετοι καὶ μὲ τὶς ἐνέργειες τῆς παράταξης τοῦ κ. Σχοινᾶ καὶ τὴ διάλυση τῆς Ε.Π.Ο.Ν. δὲν τὴν θέλουμε. Γιὰ τὸ εἴμαστε ἀντίθετοι μὲ κάθε μέθοδο ποὺ σκοπεύει στὴν ἰδεολογικὴ δίωξη. Ἀντιμετωπίζουμε τοὺς ἀντιπάλους μας μὲ δημοκρατικὲς μέθοδοι, ἀφοῦ κι' αὐτοὶ πολιτεύονται δημοκρατικὰ καὶ νόμιμα. Ὅταν ὅμως ὑπονομεύουν τὰ θεμέλια τῆς δημοκρατικῆς ζωῆς, ἀπαντοῦμε πρὸς ὅλες τὶς σκοτεινὲς κατευθύνσεις, κι' ἄς τὸ μάθουν μιὰ καὶ καλὴ, χρέος καὶ δικαίωμα τῆς δημοκρατίας εἶναι νὰ ἀμυνθεῖ. Καὶ ξέροι ἡ δημοκρατία νὰ ἀμύνεται καὶ νὰ προλαμβάνει τὶς ἐναντίον της ἐπιθέσεις. Ποὺ εἶναι ἐπιθέσεις γιὰ νὰ ἀποστερηθεῖ ἕνας μαρτυρικὸς καὶ μεγάλος λαὸς τοῦ δικαϊώματός του νὰ ζεῖ ἐλεύθερος καὶ κυρίαρχος. Νὰ ζεῖ καὶ νὰ μὴν πεθαίνει ἀπὸ τὴν πείνα ἢ νὰ σκοτώνεται ἀπὸ τὸ αὐτόματο τῶν δολοφόνων.

Αὐτὲς τὶς μέρες ἡ ζωντανὴ ἐκπροσώπηση τῆς δημοκρατίας δίνει ἐξετάσεις γιὰ λογαριασμὸ αὐτῆς τῆς μεγάλης ιδέας. Αὐτὲς τὶς μέρες δοκιμάζεται, μαζί μὲ τὴν Ἑλλάδα, ἡ δημοκρατία.

Καὶ ἢ θὰ ἐπιβίβει τὴ θέλησή της, τὴ θέληση τοῦ ἔθνους, καὶ θὰ βγάλει τὴ χώρα ἀπὸ τὸ ἀδιέξοδο τοῦ αἵματος καὶ τῆς δυστυχίας, ἢ θὰ συντριβεῖ, μαζί της ὅμως καὶ ἡ Ἑλλάδα ἀπὸ τὴ βάρβαρη γροθιά τῶν φασιστικῶν ὀρδῶν.

Αὐτὲς τὶς μέρες δοκιμάζεται ἡ δημοκρατία. Καὶ θὰ πῆσει αὐτὸ τὸ ἔθνικόν ὄχυρό, τὸ μοναδικὸ ἔθνικόν χαράκωμα, ἂν δὲν καταλάβει ἡ ἡγεσία, καὶ τὴν τελευταία ἀκόμα στιγμὴ, τὸ μεγάλο της χρέος. Ἄν ἡ δημοκρατικὴ ἡγεσία δὲν συστρατευθεῖ μὲ τὸ λαὸ καὶ τὴ μαχόμενη ἑλληνικὴ νεολαία. Ἄν δὲν κάμει τὸ καθήκον της.

Β. ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ

Σημασία δὲν ἔχει ἡ πρόθεση.

Ὅταν ἕνας ἀγῶνας ποὺ διαλαλεῖται ὅτι γίνεται γιὰ τὴ Δημοκρατία, γίνεται ἀντικείμενο ἐκμετάλλευσης, ἀπὸ ἐπίδοχους σφετεριστὲς τῆς Μακεδονίας, ὁ ἀγῶνας αὐτὸς εἶναι ὄργανο στὰ χέρια τῶν σφετεριστῶν τῆς Ἑλλάδας.

Οί επαγγελματικές σχολές ΜΕ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΜΗΘΕΑ

Νοιώθω σήμερα την πιο μεγάλη χαρά, γιατί Ικανοποιώ μια δυνατή μου επιθυμία, να επικοινωνήσω με τα νιάτα εκείνα που αποτελούν τη ζωντανή έλπίδα, την κρυφή χαρά, το καθάριο αίμα της φυλής μας. Το Ένωτικό κίνημα, σαν κίνημα πρωτοποριακό, έχει νέες αρχές, νέες ιδέες, αποβλέπει σε μια ριζική κι' αποφασιστική μεταβολή των όρων της ζωής, σε μια επαναστατική κοινωνική ανάπτυξη. Είναι φυσικό λοιπόν να ενδιαφέρεται έντονα και ζωηρά για τα νυκτερινά τεχνικά σχολεία και για τους νέους που μαθητεύουν σ' αυτά.

Ο «Προμηθέας» είναι η παλαιότερη τεχνική νυκτερινή σχολή. Στο προαύλιο, σκορπισμένοι οι μαθηταί, συζητούν. Στ' αντίκρουμά μου ξαφνιάζονται. Προσπαθούν να μαντέψουν τί είμαι, τί θέλω. Πλησιάζω μια ομάδα που επεξεργάζονται ένα σχέδιο. Τους ρωτώ για τις ανάγκες τους, για τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν στη φοίτησή τους. Γύρω μας συγκεντρώθηκαν πολλοί κι' ο κύκλος συνεχώς μεγαλώνει.

—Πολλά είναι τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε, μου λέει ένας. Χρειάζεται θέληση κι' επιμονή για να μπορέσουμε να συνεχίσουμε. Ευτυχώς ούτε τόνα ούτε τ' άλλο λείπει από κανένα μας. Από τις όχτ' το πρωί ως τις πέντε το απόγευμα δουλεύει σκληρή. Πεινασμένοι, κουρασμένοι, τρεις ώρες φοίτηση στη σχολή και μετά πορεία για τις πιο μακρινές συνοικίες.

Σώπασε. Στά χείλη του πλανήθηκε ένα χαμόγελο... Μά την πίστη μου, χρειάζεται πράγματι να έχουν δυνατή θέληση αυτά τα παιδιά. Πρέπει η ψυχή τους να φλογίζεται από τη δίψα της μάθησης, από τον πόθο της δημιουργίας.

Τους ρωτώ αν το διδακτικό προσωπικό είναι πλήρες, αν έχουν βιβλία, για την κατάρτισή τους, εάν η σχολή ενδιαφέρεται και φροντίζει γι' αυτούς.

—Οι καθηγηταί μας, μου λέει, συμερίζονται τη θέση μας, κατανοούν τις ανάγκες μας, έχουν βαθειά επίγνωση της αποστολής τους και κάνουν ό,τι μπορούν για την θεωρητική και πρακτική μας κατάρτιση. Ο Πρόεδρος μας κ. Γιόζας, ο διευθυντής κ. Παππᾶς, οι καθηγητές μας κι' ο γραμματέας της Σχολής κ. Παπαγιαννόπουλος, δουλεύουν έντατικά, ακούραστα, κάνουν ό,τι μπορούν, ό,τι εξαρτάται απ' αυτούς. Δεν έχουμε κανένα παράπονο. Είμαστε εύχαριστημένοι.

Μου φάνηκε παράξενη και ύποπτη αυτή η ύποστηριξη. Κύτταξα τριγύρω μου, μήπως ή παρουσία κάποιου μπορούσε να τους έπηρεάζει.

Ένας μαθητής ως 22 έτων κατάλαβε τη σκέψη μου, χαμογέλασε και μου είπε:

—Μην άπορείτε. Σᾶς λέμε την αλήθεια, ανεπηρέαστη, αντικειμενική. Ρωτήσατε πρωτίτερα, μου λέει για τις δυσκολίες μας. Νά, πολλοί από μᾶς, είμαστε άνεργοι. Προερχόμαστε από φτωχές οικογένειες και τὰ διδάκτρα, όσο κι' αν δεν είναι ακριβά—δέκα χιλιάδες τὸ μήνα—είναι πάντως πρόβλημα. Έπειτα δεν έχουμε και την πρακτική εξάσκηση.

Σ' ἐρώτησή μου αν η σχολή ἔλαβε κανένα μέτρο γι' αυτό, μου λέει, δι διαθέτει βέβαια χρωμολιθογραφικούς πίνακες που παριστούν τὴ λειτουργία τῶν διαφόρων μηχανῶν και τεχνικῶν ὀργάνων σ' ὅλες τις λεπτομέρειες, πλὴν ὁμως ἡ πρακτικὴ ἐφαρμογὴ εἶναι ἀπαραίτητη. Οἱ ἐργαστασιάρχες, συνεχίζει, δὲν δείχνουν κατανόηση γιὰ τὴ διευκόλυνσή μας. Πολλοὺς συμμαθητές μας, που δουλεύουν στὰ ἐργοστάσια, δὲν τοὺς τρoπετοῦν σὲ τεχνικὰ συνεργεῖα, δὲν τοὺς κάνουν

καμιά εὐκολία.

Σταμάτησε. Στὸ νεανικὸ του πρόσωπο καθρεφτίζεται ἡ θλίψη. Κι' εἶναι πράγματι θλιβερό. Μεθυσμένοι—εὐτυχῶς ὄχι ὄλοι—ἀπὸ τὴ δίψα τοῦ κέρδους, αἰχμαλωτισμένοι ἀπὸ τὸ χρῆμο, παραμένουν παγεροὶ και ἀδιάφοροὶ γιὰ τὴν κοινωνικὴ πλευρὰ τῆς ἀποστολῆς τους. Ἡ συμβολὴ στὴ θεωρητικὴ και πρακτικὴ κατάρτιση τῶν παιδιῶν αὐτῶν δὲν εἶναι μόνο δικὸς τους συμφέρον, ἀλλὰ και τῆς βιομηχανίας και τῆς ἐθνικῆς οικονομίας γενικώτερα. Δὲν θὰ μπορούσε τάχα νὰ ὑποχρεωθοῦν διὰ νόμου, ὡστε τὸ βοηθητικὸ τεχνικὸ προσωπικὸ γιὰ τὰ συνεργεῖα τοῦ Ναυστάθμου, τοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων, τῶν ΣΕΚ, νὰ λαμβάνεται ἀπὸ τοὺς μαθητές τῶν νυκτερινῶν τεχνικῶν σχολειῶν; Ἔβτανε μιὰ θετικὴ συμβολὴ στὴ μόρφωση τεχνικοῦ προσωπικοῦ. Θέλουσε τεχνίτες ἱκανοὺς με γερὴ μόρφωση.

Ρωτῶ αν τοὺς παρέχεται συσσίτιο.

—Ὅχι, μου ἀπαντᾷ ένας. Κάναμε ἐνέργειες στὴ Σχολὴ κι' αὐτὴ στὴν ΟΥΝΡΡΑ, ἀλλὰ θέλανε νὰ μᾶς ξεχωρίσουνε σὲ ἀπόρους και μὴ, σὰ νᾶμαστε πλουσιόπαιδα... Ἀποφασίσαμε, ὄλοι μαζί, νὰ μὴ δεχτοῦμε διακρίσεις. Ἡ ὄλοι ἢ κανένας. Κι' ἔτσι δὲ μᾶς δόθηκε.

Οἱ ἀρμόδιοι θᾶπρεπε νὰ σκεφτοῦν τὰ παιδιά αὐτὰ, που δουλεύουν σκληρὰ ὅλη τὴν ἡμέρα στὸν τόρνο, στὰ διάφορα μηχανήματα, στὴ μέγγενη, με τὴ λίμα στὸ χέρι και τὸ βράδυ σχολεῖο.

Ένα παιδί μ' ἀχτένισια μαλλιά και μουτζούρες στὸ πρόσωπο—σημάδι τοῦ ὀλοήμερου μόχθου του—πέρνει τὸ λόγο.

—Μιὰ ἄλλη δυσκολία, λέει, εἶναι ὅτι εἴμαστε στενόχωρα. Δὲν μᾶς χωρᾶνε οἱ τάξεις, τὰ θρανία. Ἐλπίζουμε πὼς τὸ νέο κτίριο που θὰ γίνεῖ θὰ παραμερίσει πολλὰς δυσκολίες.

Τὸ κουδοῖνι τοὺς καλεῖ στὴν τάξη. Ζητῶ μιὰ τελευταία πληροφορία: Γιὰ τὴ σχολὴ που θὰ γίνεῖ.

—Πληροφορίες θὰ ζητήσετε ἀπὸ τὴ Γραμματεία τῆς Σχολῆς, μου λέει.

Καληνύχτισα τοὺς ἀκούραστους αὐτοὺς δουλευτάδες, τοὺς γεμάτους πίστη κι' αἰσιοδοξία. Ἡ ψυχὴ μου γεμίζει ἀπὸ στοργὴ και θαυμασμό, γιὰ τὴ ἀψηφῶντα τὴν κόυραση και τὴ μιζέρια, γιὰ ἕνα μόνο ἐνδιαφέρονται: γιὰ τὴ μόρφωσή τους.

Στὸ γραφεῖο τοῦ «Προμηθέα» ὁ κ. Παπαγιαννόπουλος, ένας καλόκαρδος κι' εὐγενικός νέος, προθυμοποιεῖται νὰ μου δώσει κάθε πληροφορία.

Τὸν ρωτῶ γιὰ τὸ νέο κτίριο τοῦ «Προμηθέα», ζητῶ νὰ μάθω ὅ,τι μπορεῖ νὰ μου πεί σχετικὰ με τὴ Σχολὴ.

—Τὸ συμβούλιο, λέει, ἀπὸ καιρὸ ἀντιμετώπιζε τὸ πρόβλημα μιᾶς συγχρονισμένης σχολῆς. Κινήθηκε δραστήρια πρὸς κάθε κατεύθυνση. Ἦδη τὸ ζήτημα τῆς στέγης και γενικὰ τῆς σχολῆς, βρισκεται στὸ πιὸ καλὸ δρόμο. Οἱ Ἕλληνες ἐφοπλιστές, κατὰ τὴ μετάβαση τοῦ κ. Ἀβραάμ στὴν Ἀμερικὴ, ὑποσχεθῆκανε δωρεὰ 250 χιλιάδων λιρῶν. Τὸ ποσὸ αὐτὸ λύνει τὸ πρόβλημα ὄχι μόνο τοῦ «Προμηθέα», ἀλλὰ ὄλων τῶν τεχνικῶν σχολειῶν. Στὴ σημερινὴ θέση τῆς σχολῆς, συνεχίζει, θ' ἀνεγερθεῖ πενταόροφος σχολὴ με πλῆρη τεχνικὰ ἐργαστήρια, βιβλιοθήκη γιὰ τοὺς ἐργαζομένους, ἀμφιθέατρα και συγχρονισμένες αἰθουσὲς διδασκαλίας. Τὸ συμβούλιο τῆς σχολῆς μας εἶχε ἐφοδιάσει τὸν κ. Ἀβραάμ, πρὶν ἵναχωρήσει γιὰ τὴν Ἀμερικὴ, με κατάσταση τῶν ἀπαραίτητων εἰδῶν. Ὁ ἐφοπλιστὴς κ. Ρεθύμνης προσεφέρθη νὰ δωρήσει ὄλα τὰ ὄργανα. Ὅταν γίνουν ὄλα αὐτὰ—γιὰ τὰ ὄποια χρειάζεται ποσὸν 500—600 ἑκατομμυρίων δραχμῶν—μποροῦμε νὰ ποῦμε πὼς ὁ σκοπὸς τοῦ «Προμηθέα» ἐκπληροῦται.

—Ποῦ ὀφείλεται ἡ ἀνεργία τοῦ 35 οἰο τῶν μαθητῶν;

—Ἡ ἀνεργία παρατηρεῖται μόνο στὶς δυὸ πρώτες

Γιορτινή πένδυμη επέτειος

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ (Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΙΓΕΝΗ)

Αυτός μᾶς πήρε μιὰν αὐγὴ μέσ' ἀπὸ τ' ἄδυτα προαιώνια μονοπάτια καὶ μᾶς ἔφτασε μυστικά (τὶ ξέφρενη πορεία!) μέσ' ἀπὸ τόσα σταυροδρόμια, κι' ἀντικαθρεφτίσματα στὸ ξέφωτο ποῦ συναντάμα ὄρχοντο δίδυμες κόρες, ἢ Ἑλλάδα, ἢ Λευτεριά κι' ὁ Θάνατος.

Ἄπ' αὐτὸν ἐμάθαμε ν' ἀγαπᾶμε τὸν οὐρανό, τὴ γῆς μας, τὸ αἶμα καὶ τὸ χῶμα της, κι' ὅσους μὲ ἰδρωτὰ τὴ δουλεύουν καὶ τὴν τραγουδᾶνε.

Κοντὰ του ἀκούσαμε τὴ φλογέρα τοῦ Βασιλῆα καὶ λαχταρήσαμε στὶς ἴδιες τρολλὲς χαρὲς. Τὶς ἴδιες θλίψεις κλάψαμε συντριμμένοι, πονέσαμε στὸ κάθε κατρακύλισμα καὶ καταραστήκαμε τοὺς εὐνούχους κυβερνήτες τῆς ποσειμένης χώρας. Στυλώσαμε μαζί, καὶ πρωτοπόροι ποσειορέψαμε, φυτέψαμε, καὶ διαφεντέψαμε τὰ περιβόλια μὲ τὰ λουλούδια καὶ τὶς κοπελιὲς, καὶ τὰ λεβέντικα κάστρα μας. Μαζί του ἀντάμα χορέψαμε στὰ πανηγύρια καὶ στὶς ἀκρο-

τάξεις καὶ ὀφείλεται στὴν ἀκίνητοποίηση τῆς βιομηχανίας.

Σ' ἐρώτησή μου ποῦ ὀφείλεται ἡ ἔλλειψη εἰδικευμένων τεχνιτῶν, ἀπαντᾶει ὅτι οἱ καλοὶ τεχνίτες εἶναι ὄλοι στὴ θάλασσα, γιατί ἐκεῖ πληρώνονται καλά. Ἀπὸ τὴ σχολή μας, συνεχίζει προέρχονται τὰ τρία τέταρτα τῶν τεχνιτῶν τῶν μηχανουργείων τοῦ Πειραιῶς, καὶ οἱ περισσότεροι τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν τοῦ Ναυτικοῦ καὶ τῶν τεχνιτῶν τῆς Ἡλεκτρικῆς εἶναι διπλωματοῦχοι τοῦ «Προμηθέα».

— Πόσους μαθητὲς ἔχει ὁ «Προμηθέας»; τὸν ρωτῶ.

— ἔχουμε τόσους, μὴ ἀπαντᾶ, ὅσους ὄλα τὰ γυμνάσια μαζί. Οἱ ἐγγεγραμμένοι ἀνέρχονται σὲ 1660, φοιτοῦνε ὅμως μόνο 1250 περίπου. Ἡ διαρροή παρατηρεῖται στὶς μικρὲς τάξεις. Τὸ διδακτικὸ μας προσωπικὸ ἀνέρχεται σὲ 51 καθηγητὲς.

— Τί, κατὰ τὴ γνώμη σας, προκαλεῖ αὐτὴ τὴ συρροή;

— Τὰ παιδιά, μοῦ λέει, τρέπονται στὶς τεχνικὲς σχολές, γιατί χωρὶς νὰ ἐπιβαρύνουν τὶς οἰκογενεῖς τους — ἀντίθετα μάλιστα προσφέρουν σημαντικὴ ἐνίσχυση — σὲ πέντε χρόνια βγαίνουν διπλωματοῦχοι ποῦ εἶναι περιζήτητοι καὶ στὴ θάλασσα καὶ στὴ βιομηχανία.

Ἔσφιξα τὸ χέρι τοῦ κ. Παπαγιαννοπούλου, τὸν εὐχαρίστησα γιὰ τὴν προθυμία του κι' ἔφυγα.

Μιὰ πραγματικὰ θετικὴ δημιουργικὴ ἐργασία συντελεῖται ἐκεῖ μέσα. Ἐῶγε στὸν Πρόεδρο τῆς Σχολῆς κ. Χ. Γιόζα καὶ τὸ συμβούλιό του. Ἐῶγε στοὺς εὐσυνειδητοὺς αὐτοὺς καθηγητὲς ποῦ μὲ τόση στοργὴ κι' ἐνδιαφέρον ἐργάζονται γιὰ τὴ δημιουργία μορφωμένων τεχνικῶν. Γιὰ τὴν ἀνοικοδόμησι ἔχουμε ἀνάγκη σὲ μεγάλο βαθμὸ ἀπὸ ἀνώτερα καὶ κατώτερα στελέχη τεχνικῶν. Ἡ ἀδυναμία τῆς ἑλληνικῆς τεχνικῆς νὰ λύσει τὸ πρόβλημα τῆς ἀνοικοδόμησις καὶ νὰ βοηθήσει ἔτσι στὴν οἰκονομικὴ μας ἀνόρθωση, ὀφείλεται στὴν ἔλλειψη προσωπικοῦ μὲ τεχνικὴ συνείδηση, θεωρητικὴ μόρφωση, κατασκευαστικὴ πείρα καὶ ὀργανωτικὴ ἰκανότητά. Ἀπὸ τὰ σχολεῖα αὐτὰ θὰ ξεπηδήσει αὐριο τὸ τεχνικὸ προσωπικὸ ποῦ ἔχουμε ἀνάγκη καὶ ποῦ σήμερα νοιώθουμε ἔντονα τὴν ἔλλειψή του.

Α. ΠΑΥΛΟΥ

θαλασιές, ποῦ περιπαίζει τραγουδιστὰ ὁ ἥλιος. Τὴ βία, αὐτός, ὁ γεροτρελλός, ψιθυριστὰ μᾶς συνεπῆρε καὶ μᾶς μέθυσε κι' ἔσυρέ μας, κορυφαίος, στὰ μαρμαρένια ἁλώνια ποῦ ἐκεῖ, πλάϊ-πλάϊ, παλέψαμε, χτυπηθήκαμε καὶ ματώσαμε ψυχὲς καὶ κορμιά.

Στὸ Μπέλες, στὸ Μπιζάνι καὶ στῆς Πίνδου τῆς χιονόσκεπες κορφές, μὲ τὴ ματιὰ του οἱ Χάροντες πσιώφευγαν σὲ μαῦρο σύνεφο.

Μαζί του δαμάσαμε τὸ χρόνο καὶ τὸν χαρίσαμε στὴν Ἑλλάδα.

Κι' ἔνα φλεβηριάτικο σούρουπο τοῦ 43, ποῦ στοὺς δρόμους τῆς ματωμένης πολιτείας, τὸ σίδερο κροτάλιζε τὰ δόντια του, σὲ μιὰν ἀπόμερὴ γωνιά μὲ τὴ ψυχὴ τῆς Ἑλλάδας στὸν κόρφο, πόθησε ν' ἀναπαυτεῖ.

Ὁ Ὅρωας ποῦ κράτησε στὰ μάτια καὶ στὴν ἀνάσα ὄραμα καυτερὸ ὀλάκερη τὴν ἀθώρητη πελώρια Μοῖρα τῆς Πατρίδας, αὐτοῦσιο τὸ θριαμβικὸ μυστικὸ νόημα τῆς ὑψηλῆς τούτης τῆς γῆς, ὁ Ἄρχηγός καὶ Δάσκαλος ποῦ ὀδήγησε τὸ Λαὸ του, ὁ Ἱερέας καὶ Ποιητῆς καὶ Προφήτης του ἄφησε τὸ πνεῦμα.

Τ' ἄφησε στ' ἀδέλφια του, στοὺς Ἑλληνες ... Τί, ἄλλοι δὲν ἦταν γιὰ νὰ τὸ δεχτοῦν.

Καὶ τὴν ἄλλη μέρα, ποῦ ὁ οὐρανὸς φιλόβροχε λυπητερά, ὁ Λαὸς τῆς Ἀθήνας, ὁ ἀγαπημένος του, ὁ περιούσιος Λαὸς, ὀρθὸς τὸν ξεπροβόδιζε, σημαία βροντερὴ πανύψηλη τῆς Λευτεριάς, τὸν ἀπόθεσε στὸν τάφο. Μαζί καὶ τὴν Ἑλλάδα.

Ἦταν Φλεβάρης τοῦ 43. Οἱ βάρβαροι σκέπαζαν τὸν ἥλιο καὶ στὰ νεκροταφεῖα φρουροῦσαν στρατιῶτες τοῦ Καίσαρα....

Δὲν κλάψαμε. Γιατί νὰ κλάψουμε; Πιστεύαμε καὶ καρτεροῦσαμε πάλι μαζί του. Τῶς μνηύσει, ἀπὸ παλιὰ κίολας τὸ νιώθαμε. Μᾶς εἶχε πεῖ: Δὲν χάνομαι στὰ Τάρταρα, μονάχα ξαποσταίνω στὴ ζωὴ, ξαναφτιάνομαι καὶ λαοὺς ἀνασταίνω.

Ἡ ἀνοιξὴ πούρθε γοργά, ἔμεινε ἀτραγουδιστὴ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΟΥΚΟΥΒΑΛΑΣ

Ἦστερα ἀπὸ ἀπόφαση τῆς ὀργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συνεδρίου καὶ ἐγκριση τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τὸ Α' Πανελλαδικὸ Συνέδριο τῆς Ἑθνικῆς Ἐνωτικῆς Νεολαίας θὰ γίνῃ στὴν Ἀθήνα, θ' ἀρχίσει στὶς 3 Ἀπριλίου 1947 καὶ θὰ κλείσει μὲ πανηγυρικὴ συνεδρίαση στὸ θέατρο Ἀλίκης τὴν Κυριακὴ 6 Ἀπριλίου.

Δὲν χρειάζεται νὰ τονιστεῖ πὼς κάθε ἐπιτροπὴ ἄλλὰ καὶ κάθε μέλος τῆς Ε.Ε.Ν. πρέπει νὰ κάμουν τ' ἀδύνατα δυνατὰ γιὰ νὰ πετύχει τὸ συνέδριο ἀπὸ κάθε ἄποψη.

Γύρω από τὰ φοιτητικά προβλήματα

ΟΙ ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΑΠΕΡΓΙΕΣ

— ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΣΕ ΟΞΥΤΗΤΑ

Α') Τὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας, τὸ Πανεπιστήμιο καὶ τὸ φοιτητικὸ πρόβλημα.

Ὁ φοιτητικὸς κόσμος παιδεύεται καὶ ἀδικεῖται, μαζί με ὀλόκληρο τὸν ἑλληνικὸ λαό, ἀπὸ τὶς συνέπειες τοῦ πολέμου καὶ τῆς κατοχῆς. Πολλές τάξεις καὶ κατηγορίες δέχτηκαν μὲ κάποια ἐνίσχυση καὶ ἀνακούφιση ἀπὸ τὸν καιρὸ τῆς ἀπελευθέρωσης. Τὸ φοιτητικὸ ζήτημα ἀντιμετωπίσθηκε—δπως καὶ σὲ προηγούμενο ἄρθρο βρήκαμε τὴν εὐκαιρία νὰ ἀναπτύξουμε—χωρὶς τὴ θετικὴ βούληση ποῦ ἀπαιτοῦσε καὶ προχώρησε σταθερὰ πρὸς τὸ ἀδιέξοδο.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας παραμέρισε τὴν οὐσία τοῦ προβλήματος, ποῦ ἦταν ἡ ἐξεύρεση τοῦ ἀριωτέρου καὶ συντομωτέρου τρόπου γιὰ τὴν κατάρτιση τῶν φοιτητῶν ποῦ ἐνεγράφησαν ἐπὶ κατοχῆς καὶ περιορίσθηκε ἀπλῶς νὰ ἐπιβάλει ὑποχρεωτικὰ τὸ νόμο 132 ποῦ τοῦ ἔδινε τὸ δικαίωμα τοῦ δεσμεῖν καὶ λύειν μέσα στὸ Πανεπιστήμιο. Ἡ κηδεμονία αὐτῆ τοῦ Πανεπιστημίου ἀπὸ τὴν Πολιτεία εἶναι πράγματι ἀναγκαία, γιατί ἡ Σύγκλητος ἔδειχνε πάντα καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ δειχνε ἀνεδαφικότητα καὶ διαρκῆ τάση κωλυσιεργίας. Δὲν πρόκειται ὅμως νὰ ἔχει κανένα ἀποτέλεσμα ἂν, δπως σήμερα, ἀρκεσθεῖ τὸ Ὑπ. Παιδείας στὴν ἐξασφάλιση προνομίου χωρὶς νὰ τὸ χρησιμοποιήσει γιὰ τὴν ἄρση τοῦ ἀδιεξόδου.

Ποία εἶναι ἡ πραγματικότητα στὸ Πανεπιστήμιο σήμερὰ.

Ὁ ρυθμὸς τῶν σπουδῶν χωλαίνει ἀπελπίστικα ἐνῶ ἀπὸ καιρὸ θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπιταχυνθεῖ στὸ μᾶξιμου. Οἱ τμηματικὲς ἐξετάσεις καταργήθηκαν ἐκεῖ ποῦ ἦσαν ἀπαραίτητες καὶ ἐπιβάλλονται ἐκεῖ ποῦ εἶναι περιττές. Τὸ Ὑπουργεῖο καὶ ἡ Σύγκλητος παίζουν διελκυστίνδα γιὰ ζητήματα γοήτρου ἀδιαφορώντας γιὰ τὴν συμφορὴ τῶν φοιτητῶν σὲ ὅλες τὶς Σχολές καὶ τὴν ἀποτελμάτωση τῶν σπουδῶν.

Β') Πῶς ἡ ἀπεργία ἐγινε ἀναγκαία

Γιὰ νὰ ἀντιμετωπισθοῦν σὲ ὥρως κρίσιμες προβλήματα τῆς σοβαρότητος τοῦ Πανεπιστημιακοῦ χρειάζεται νὰ προηγηθεῖ ἐξονυχιστικὴ μελέτη καὶ νὰ ληφθοῦν ἀποφάσεις ποῦ νὰ ἐξυπηρετοῦν ἐθνικά, κοινωνικά καὶ ἐπιστημονικά συμφέροντα.

Ὁ νόμος 132 χαρακτηρίσθηκε ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν νομοθέτη εὐθὺς μετὰ τὴν δημοσίευσή του ὡς «χαριστικός». Τὰ χαριστικὰ μέτρα ὑποκρύπτουν πάντα τὴν πρόθεση ἐξυπηρετήσεως ἀδήλων συμφερόντων γιὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς ὀλιγοῦς. Καὶ πραγματικὰ δὲν πρόλαβε νὰ τεθεῖ σὲ ἰσχύ καὶ ἀποδείχθηκε κι' ὅλας ἀνεφάρμοστος. Ἀντίθετα ἀπ' ὅτι θὰ περίμενε ἴσως κανεὶς οἱ φοιτητὲς δὲν ἔδειξαν τὴν ἀδράνεια καὶ τὴν ἐπιπολαιότητα τῶν «ἀρμοδίων». Σχημάτισαν ἐπιτροπὲς μικτὲς ἀπαλλαγμένες ἀπὸ πολιτικὴ χροιά ποῦ κατάρτισαν λεπτομερῆστα προγράμματα δπου ἀναλύονταν ὅλες οἱ ἀντικειμενικὲς συνθήκες ποῦ ἐπικρατοῦσαν στὸ Πανεπιστήμιο καὶ δπου τὸ πρόβλημα ἔλυονταν οὐσιαστικὰ χάρις στὴν ἐφαρμογὴ ἐνὸς ἀπλοῦ συστήματος γιὰ τὴ λειτουργία τῶν Σχολῶν ποῦ ἦταν καὶ παραμένει τελείως ἀπρογραμματίστη. Οἱ λύσεις ποῦ ἐξέλεξαν καὶ ἐπρότειναν οἱ φοιτητικὲς ἐπιτροπὲς ἦσαν οἱ μόνες ἐνδεικνύομενες: α) γιατί ἦσαν ἐφαρμόσιμες, β) γιατί ἐξασφάλι-

ζαν τέλεια ἐπιστημονικὴ κατάρτιση πρὶν ἀπὸ τὴν ἀπόκτηση τοῦ διπλώματος γ) γιατί ἔλυον διὰ παντός τὸ πρόβλημα τῆς ἀποσυμφορήσεως τῶν ἐπὶ κατοχῆς εἰσαχθέντων. Ἐκθέσεις, ὑπομνήματα, προγράμματα, δημοσιεύσεις. ἄλλεπάλληλες προφορικὲς ἀναπτύξεις, ὅλα τὰ μέσα γιὰ τὴ διαφώτιση καὶ τὴν πειθῶ ἐχρησιμοποιήθηκαν. Οἱ ἀντιρρήσεις ποῦ παρουσιάσθηκαν ἐκάμφθηκαν. Τὸ Ὑπουργεῖο πείσθηκε τελικὰ νὰ χαρακτηρίσει σὲ ἐπίσημο ἔγγραφο τοῦ πρὸς τὴν Σύγκλητο τὰ αἰτήματα τῶν φοιτητῶν «λογικὰ καὶ πραγματοποιήσιμα». Οἱ καθηγηταὶ δῆλωναν ὅτι τὰ αἰτήματά των τοὺς περιποιοῦν τιμῆν. Καμία ὅμως ἐμπρακτικὴ συμβολὴ δὲν παρατηρήθηκε: τὸ Ὑπουργεῖο φοβούμενο τὴν ἀντίδραση ἔδωσε ἐν λευκῷ στὶς Σχολές τὸ δικαίωμα νὰ ἐφαρμόσουν τὴν τακτικὴ τους, φθάνει νὰ τὸ δεχθοῦν σὴν «ψιῶ ὀνόματι ρυθμιστῆ» στὰ φοιτητικά

Τότε πιά οἱ φοιτητὲς νόμισαν πῶς ἔφθασε ἡ στιγμή νὰ ἐνδιαφερθεῖ πιά ὀλόκληρη ἡ κοινωνία καὶ νὰ γνωρίσει τὴν ἀλήθεια γιὰ τὸν ἐμποισμὸ ποῦ γινόταν ὥστε νὰ πεισθοῦν οἱ ὑπεύθυνοι νὰ ἐκτελέσουν τὸ καθῆκον τους. Ἀφοῦ οἱ ἀρχὲς δημιουργοῦσαν ἕνα φαῦλο κύκλο μικροπολιτικῆς καὶ μικροσυμφερόντων ἔπρεπε νὰ ἀναμιχθεῖ πιά τὸ εὐρύτερο κοινὸ: χάος στὸ Πανεπιστήμιο σημαίνει κίνδυνο γιὰ ὀλόκληρο τὸ κοινωνικὸ οἰκοδόμημα. Γιατὸ ἀπεφάσισαν νὰ κατέλθουν σὲ ἀπεργία.

Γ') Ἰδιωτυπίες τῶν φοιτητικῶν ἀπεργιῶν

Οἱ συνηθισμένες ἀπεργίες γίνονται ἀπὸ ἄρνηση μιᾶς κοινωνικῆς ὁμάδος νὰ ἐξακολουθήσει τὴν εἰσφορά τῆς στῆν κοινωνικὴ μηχανὴ γιὰ νὰ ἐκβιάσει βελτίωση τῆς ἀμοιβῆς τῆς. Ὁ φοιτητὴς οὕτε προσφέρει, οὕτε ἀμοιβεται. Ὁ ἐργάτης μετὰ τὴν ἀπεργία του ζημιώνει καὶ τὸ κοινωνικὸ σύνολο καὶ ἰδιαίτερα τὸν ἐργοδότη του. Ὁ φοιτητὴς ζημιώνει μόνο τὸν ἑαυτό του, γιὰ τὶς ἀρχές καὶ τὸ Πανεπιστήμιο ν' ἀργήσει εἶναι ἀπλῶς μείωση γοήτρου.

Ἐξ αἰτίας αὐτῆς τῆς μειονεκτικῆς του θέσεως ὁ φοιτητικὸς κόσμος συχνὰ ὑπέκυπτε σὲ κελεύσματα δημαγωγικά καὶ ἀναρχικά: οἱ φοιτητικὲς ἀπεργίες εἶχαν γίνε ὡς τώρα ἀντικείμενο πολιτικῆς ἐκμετάλλευσης καὶ ὁ ἀδιάφορος κόσμος εἶχε συνηθίσει νὰ τὶς ἀντικρύζει μετὰ δυσπιστία ἢ χλευασμὸ.

Δ') Πῶς ἐξελίχθηκε ἡ ἀπεργία

Καθ' ὅλη τῆς τῆς διάρκειας ἡ ἀπεργιακὴ προσπάθεια ἀντιμετώπισε δυὸ σοβαροὺς ἐχθρούς: α) τὴν νωθρότητα ἢ τὴν ἀντίδραση τῶν «συντηρητικῶν» ποῦ προτιμοῦν σὴν τὸν πρόεδρο τοῦ Παμφοιτητικοῦ Συλλόγου, νὰ σφίξουν τὸ χέρι τοῦ Πρυτάνεως μετὰ τὸ πέρας τοῦ λόγου του δπου τοὺς κατεδίκασε, νὰ τελειώσουν τὴν φοίτησίν τους τὸ 1960, καὶ σὴν τοὺς ἐλάχιστους «ἀπεργοσπάστες» νὰ χρησιμοποιοῦν καὶ ἀθέμιτα μέσα γιὰ νὰ ἀντιστρατευθοῦν στὰ συμφέροντά τους καὶ β) τὸν ὑπερβάλλοντα ζῆλο τῶν ὀπαδῶν τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς ποῦ κάνουν τὴν ἀπεργία γιὰ τὴν ἀπεργία καὶ ἀποβλέπουν συνεχῶς σὲ ἐντονώτερες καὶ «μαζικώτερες» ἐξελίξεις μετὰ τὸν τελικὸ σκοπὸ νὰ παρασύρουν διαδοχικά τὸν φοιτητικὸ κόσμο σὲ ψυχωτικὲς καταστάσεις ἀπογνώσεως ποῦ τοὺς εὐνοοῦν.

Μὲ τὰ δεδομένα αὐτὰ φυσικὸν εἶναι νὰ ὑποθέτει κα-

Ἡ Ε. Ε. Ν. εἶναι ὀργάνωση τῶν νέων πού πιστεύουν στὸν Ἐνωτισμὸ καὶ πού ἀποτελοῦν τὸ τμήμα νέων τοῦ Ἐθνικοῦ Ἐνωτικοῦ Κόμματος.

Ὁ Ἐνωτισμὸς εἶναι βιοθεωρία πού ἀντιμετωπίζει τὸ φαινόμενο τῆς κοινωνικῆς συμβίωσης τῶν ἀνθρώπων στατικά καὶ δυναμικά.

Ἀναλύει καὶ αἰτιολογεῖ τὶς κοινωνικὲς ἀντιθέσεις καὶ ὑποδεικνύει τὴν πορεία σ' ἓνα κόσμο κοινωνικῆς ἀρμονίας, χρησιμοποιοῦντας ὡς βασικὸ ὀργανωτικὸ θεσμὸ τῆς κοινωνίας τὸν θεσμὸ τοῦ ἠθικά πνευματικὰ καὶ οἰκονομικὰ ἐλεύθερου ἀνθρώπου. Τὴν ἐλευθερία τὴν διαστέλλει ὁ Ἐνωτισμὸς τόσο πρὸς τὸν δεσποτισμὸ, ὅσο καὶ πρὸς τὴν ἀσυδοσία. Ἡ ἀσυδοσία, ὡς ἀκατάχρηση τῆς ἐλευθερίας περιορίζει τὴν παράλληλη ἐλεύθερη κίνηση τῶν ἄλλων. Ἡ σοβαρῶτερη δὲ περίπτωση τῆς ἐμφανίζεται στὴν οἰκονομικὴ ζωὴ καὶ προκαλεῖ τὴν ἐπέμβαση τοῦ Κράτους ὡς ἐκπροσώπου τοῦ σὺλόγου μὲ τὸν σκοπὸ ν' ἀποκαθιστᾷ τὴν ἰσορροπία τῶν συμφερόντων.

Οἱ νέοι, πού ἔχουν ἔμφυτο τὸν πόθο νὰ συμβάλουν στὴν καλλιτέρευση τῶν ὄρων τῆς ζωῆς τῆς ἐποχῆς τῶν, δὲν πρέπει νὰ παρασύρονται ἀπὸ αἰσθηματικὲς ἐξάψεις, πού τοὺς κάνουν δούλους τῶν παθῶν τῶν καὶ ἐπομένως ἀνελεύθερους ἀνθρώπους.

Τὸ θέμα εἶναι δύσκολο, γιατί ἡ ἀλήθεια στὰ κοινωνικὰ φαινόμενα δὲν βρίσκεται μὲ τὴν ἀπλή ποσοτήση καὶ μὲ τὸν πειραματισμὸ, ὅπως στὴν ἄψυχη φύση.

Ὁ ἐρευνητής, ὡς ἄτιμο κι' αὐτὸς κοινωνικὸ, εἶναι κι' ὁ ἴδιος, ὄχι μονάχα ὑποκείμενο, ἀλλὰ ταυτόχρονα καὶ ἀντικείμενο τῆς ἐρευνᾶς τ.υ.

Τὰ ἀντιθέμενα ἀτομικὰ καὶ ταξικὰ συμφέροντα γεννοῦν συγκρούσεις. Στὴν αἰτιολογία τοῦ φαινομένου τῶν συγκρούσεων αὐτῶν, ὁ ἐρευνητής εἶναι φυσικὸ, νὰ ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὴ θέση πού ἔχει ὁ ἑαυτὸς τοῦ μέσα στὸ σύστημα τῶν ἐπαγγελματικῶν διαφοροποιήσεων καὶ τῶν κοινωνικῶν τάξεων.

Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος, πού δύσκολα βρίσκουμε ἀντικειμενικότητα καὶ ἀμεροληψία στὶς κοινωνιολογικὲς ἀπόψεις καὶ κρίσεις Πρώτος λοιπὸν ὅρος, ν' ἀποδεχόμεθα τὴν ψυχὴ μας ἀπὸ τὰ πάθη καὶ τὴν σκέψη μας ἀπὸ τὰ ἰδιαίτερα συμφέροντά μας.

Δὲν ἀμφισβητοῦμε ὅτι ἡ σημερινὴ οἰκονομικὴ κατάστασις τῆς κοινωνίας ἐμφανίζει ἀδικίες καὶ μεγάλες ἀνισότητες καὶ ὅτι ἀφορμὴ τῶν ἀδικιῶν καὶ τῶν ἀνισοτήτων αὐτῶν, εἶναι ὁ θεσμὸς τῆς ἀτομικῆς ἰδιοκτησίας τῶν παραγωγικῶν μέσων, πού ἡ ἐξέλιξη τῆς τεχνικῆς τὰ καθιστᾷ ὄλο καὶ πιὸ σημαντικὰ ἀπὸ τὴν ἀποψη τῆς παραγωγικῆς τῶν δυναμῶς.

Μιὰ τέτοια κατάστασις εἶναι μοιραῖο νὰ ἔχει ἐπίδραση στὴν ψυχικὴ διάθεση τῶν ἀδικημένων καὶ νὰ ἐξεγείρει τὶς συνειδήσεις τῶν. Ἀς μὴ ξεχνᾶμε πάντως ὅτι ἡ συναίσθησις τοῦ ἀδικουμένου γιὰ τὴν ἀδικία πού τοῦ γίνεται καὶ ἡ διεκδίκηση τῶν δικαιωμάτων του, συνδέονται μὲ τὴ δημοκρατικὴ μορφή τοῦ πολιτεύματος, πού καθιερώνει τὴν ἐλευθερία στὴν ἐκπαίδευση τῶν στοχασμῶν,

Ἡ ἸΔΕΟΛΟΓΙΚΗ ΜΑΣ ΠΙΣΤΗ

— Τοῦ ΕΜΜ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ

στὶς συγκεντρώσεις, στοὺς συνεταιρισμοὺς, στὴν ἔκφραση πολιτικῆς γνώμης καὶ στὴ χρήση τῆς ψήφου,

Τὴν δημοκρατία λοιπὸν, πού μᾶς δίνει τὴν δυνατότητα νὰ μιλάμε ἐλεύθερα καὶ νὰ ἀναπροσαρμόζουμε τὴ ζωὴ μας, στὶς καινούργιες συνθήκες, ἀποκαθιστώντας τὴν κλονιζόμενη κοινωνικὴ ἰσορροπία, ἔχουμε χρέος νὰ τὴν διατηροῦμε καὶ νὰ τὴν προσέχουμε ὡς τὸν πιὸ πολύτιμο κοινωνικὸ μᾶς θεσμὸ.

Γιὰτὶ, ἀντιμετωπίζοντας τὴν πάλιν τῶν σημερινῶν πολιτικῶν παρατάξεων στὴ χώρα μας δὲν παίρνουμε θέση πλάι στοὺς κομμουνιστῆς, πού διακηρύσσουν ὅτι ἀγωνίζονται γιὰ τὸ δίκιο τῶν ἐργαζομένων ἀνθρώπων καὶ γιὰ τὴν ἀποκατάστασις τῆς δημοκρατίας;

Πρὶν ἀπὸ κάθετι ἄλλο μᾶς χωρίζεται ἀπὸ τὸ Ἐθνικὸ θέμα.

Γιὰ μᾶς τὸ ἔθνος εἶναι ἐλεύθερη ὄντοτητα, προωρισμένη νὰ ζήσει μέσα στὰ πλαίσια μιᾶς ὀργανωμένης παγκόσμιας κοινωνίας, πού θὰ καταργήσει τοὺς πολέμους καὶ θὰ ρυθμίσει τὴν εἰρηνικὴ συμβίωση τῶν μελῶν-κρατῶν, μὲ βάση τὸν ἀμοιβαῖο σεβασμὸ τῆς ξεχωριστῆς πολιτικῆς καὶ πνευματικῆς ὑποστάσεως τοῦ κάθε Κράτους. Ἐθνοῦς. Ἐχουμε τὴ διάθεση νὰ ἐξυπηρετήσουμε ὡς ἔθνος τὴν ὑπόθεσις τῆς παγκόσμιας εἰρήνης ἀκολουθώντας πολιτικὴ ἀνεξαρτησίας καὶ ἴσης φιλίας πρὸς τοὺς μεγάλους, ὄχι ὅμως καὶ νὰ καταργήσουμε ἢ νὰ κολοβώσουμε τὴν ἔθνικὴ μας ὑπόστασις, παίρνοντας γραμμὴ γιὰ τὶς κατευθύνσεις μας ἀπὸ πράκτορες ξένων συμφερόντων, μὲ τὸ πρόσημα τῆς κοινῆς ἰδεολογίας καὶ τοῦ διεθνισμοῦ.

Δεύτερο θέμα : Ὁ κομμουνισμὸς εἶναι σύστημα πολιτικῆς ἀνελευθερίας. Ἄγνοεῖ τὴν ἐλεύθερη πνευματικὴ ὑπόστασις τοῦ ἀνθρώπου, ἀνάγοντας τὸ κῆμα σὲ κράτος καὶ τὴ βία σὲ πολιτικὸ θεσμὸ. Ἀποτελεῖ ἀρνησι τῆς δημοκρατίας. Ὅσοι συνεργάζονται μαζί του, ὑποβοηθώντας κατὰ κάποιον τρόπο τὸ ἔργο του, προδίδουν τὴν δημοκρατία.

Ἐμεῖς δὲν εἴμαστε διατεθειμένοι νὰ τὴν προδώσουμε. Τρίτο θέμα : Τὸ κοινωνικοοικονομικὸ. Ἡ αὐταρχικὴ ὀριστερὰ παρουσιάζει τὸν ἀντικεφαλαιοκρατισμὸ τῆς, ὡς οὐσιαστικὸ οἰκονομικὸ δημοκρατισμὸ καὶ καμουφλάει τὴν ἔλλειψη ἐλευθέρων πολιτικῶν θεσμῶν μὲ τὴν ὀργάνωση μαζικῶν ἐκδηλώσεων τῶν ὀργανωμένων ὀπαδῶν τῆς, πού ἄλλο δὲν κάνουν παρά νὰ μονοπωλοῦν συστηματικὰ γιὰ τὸν ἑαυτὸ τους τὶς ἔννοιες τοῦ «λαοῦ» τῆς «λευτεριάς» καὶ τῆς «δημοκρατίας».

Ἐμεῖς ἀντιμετωπίζουμε τὸ πρόβλημα τῆς κοινωνικῆς οἰκονομικῆς συστηματικῆς, ψυχραϊμα καὶ ρεαλιστικῆς.

Ἡ δύναμις τοῦ κεφαλαίου, πού μπορεῖ νὰ χαρίζει πλοῦτο στὸν κάτοχό του, ἀσχετο ἀπὸ τὴν ἔκτασις καὶ τὴν ἐνῆσις τῆς προσωπικῆς του ἐργασίας, κάμνει τὸν ἀνθρώπο, πολὺ πρακτικὸ. Ὑποδουλώνει τὸ πνεῦμα στὸ κυνήγι τοῦ χρήματος. Δένει τὴ σκέψη τοῦ μὲ τὰ ἐργαλεῖα, πού αὐξάνουν τὸν πλοῦτο, τὰ ὑλικά καὶ τὰ ἀνθρώπινα καὶ τὸν κάνει νὰ μὴ σκέπτεται παρά μὲ πιὸ τρόπο.

Ὁ ἐνωτισμὸς ζητᾷ νὰ κάνει τοὺς νέους νὰ εἶναι σημερινοὶ ἀλλὰ κι' Ἕλληνες. Καὶ δὲ ζητᾷ νὰ κάνει Ἕλληνες μονάχα τοὺς Ἕλληνες νέους. Ζητᾷ νὰ κάνει Ἕλληνες τοὺς νέους τοῦ κόσμου ὀλόκληρου. Οὐσία τοῦ Ἐνωτισμοῦ εἶναι ἡ Ἑλλάς, — ἡ πανάρχαια — προσαρμοσμένη στὸ χρόνο τῆς ἐποχῆς μας, ἡ Δημοκρατία — ἡ πανάρχαια — προσαρμοσμένη στὸ χωρὸ τῆς ἐποχῆς μας. Ὁ χρόνος εἶναι τόσο ταχὺ πού ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ δρομεῖς νέους ὅσο ποτέ. Κι' ὁ χωρὸς εἶναι τόσο εὐρύς (παγκόσμιος, σχεδὸν ὑπερκόσμιος) πού ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ μάτια νέων γιὰ ν' ἀγκαλιστεῖ. Ὅστόσο ἡ οὐσία μένει μία καὶ ἡ ἴδια ἡ πανάρχαια καὶ ἡ ἄπειρα μελλοντικὴ : ἡ Ἑλλάς, ἡ Δημοκρατία, τὸ Μέτρο ὁ αὐτοπειθαρχημένος ἐλεύθερος νοῦς, ἡ καρδιά πού παθιάζεται χωρὶς μίσος, ὁ Ἑλληνικὸς λόγος.

«Ἐλεύθερα Νιάτα»
Ὀκτώβριος 1946

Π. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

πο θά τά έκμεταλλευθεί για νά κερδίσει πιό πολλά. Ένω άν ήξερε, πώς πέρα από την άπόδοση τής προσωπικής του έργασίας δέν έχει νά κερδίσει τίποτα πάρα-πάνω, θά έπιζητούσε ν' άπασχολήσει τό πνεύμα του και μέ κάτι άλλο έξω από τό χρέμα. Θά άπομακρυνότανε από την έπιφάνεια τής ζωής και θ' άναζητούσε τό βάθος τής. Θά είσέδευε στην ίδια την ψυχή του και θ' άνακάλυπτε τότε πώς έχει κι άλλες άνάγκες, πού ή ίκανοποίησή τους τους δίνει βαθύτερη και μιμώμενη άπόλαυση. Θά ένωιωθε πώς ή άπόλαυση αυτή είναι συνυφασμένη μέ την έκτέλεση τής άποστολής του και πώς ή άποστολή του έγκειται στη συντήρηση τής άρμονίας τής κοινωνικής ζωής και έχει χαρακτηρισμό θείο.

Τό στοιχείο τής άρμονίας χαρακτηρίζει τό σύμπαν και έκφράζει τό πνεύμα του Δημιουργού. Έργο του άνθρώπου είναι μέσα στα πλαίσια του κόσμου, πού έξουσιάζει σαν έλεύθερο όν, νά άποκαθιστά την κλωνιζομένη άρμονία και νά την συντηρεί. Όταν ή συνείδηση του άνθρώπου άπάλλαγει από την έπιρροή του κεφαλαιοκρατικού πνεύματος και από τό ύλιστικό της επίχρισμα, τότε μπορεί νά τον άδηγήσει στην άλήθεια και στη λύτρωση. Δέν συμβαίνει όμως αυτό μέ τό σύστημα τών άριστερών, εκείνο συγκεκριμένως, πού βασίζεται στό ύλιστικό βάθος τής θεωρίας τών τάξεων. Δέν έπιζητείται είλικρινά ή λύτρωση του άνθρώπου από την ύποδούλωσμή μέ την καθιέρωση τής έλευθερίας, πού θάπρεπε ν' άποτελεί ρυθμιστική βάση του πολιτεύματος και κεντρικό μοχλό τής κοινωνίας.

Ο Μαρξισμός δημιουργεί συνείδηση ταξική, διαμορφώνει ψυχικά τό ότιμο κατά τέτοιο τρόπο, ώστε νά βλέπει σαν έχθρό του εκείνον πού άνήκει στην αντίθελη κοινωνική τάξη και καλλιεργεί τον φανατισμό και την έκδικητική μανία, αιοθήματα πού μοιροίρα γεννούν τη διάθεση για τη βίαιη έπιβολή και για την καταπίεση. Κι έτσι ο μαρξιστής, πού διέπεται από την ταξική του συνείδηση, ζητώντας νά άποκτήσει έπιρροή πάνω στο Κράτος μέσω της Όμάδος, δηλ. τής τάξεως του, για νά κατασφαλίσει την έλευθερία του, είναι πρόθυμος μόλις του δοθεί ή εύκαιρία, νά πλήξει την έλευθερία του άλλου. Ζητεί νά έχει έλεύθερα τά χέρια του για νά βάλει χειροπέδες και φίμωτρα, όχι μονάχα στους χθεσινούς πραγματικούς του έκμεταλλευτές, αλλά και σε όσους θεωρεί «άντιδραστικούς» γιατί δέν μπορούν νά παρακολουθήσουν τις έκτρεμτικές του τάσεις.

Οι ίδεολογίες, όταν καλύπτουν θιγόμενα συμφέροντα και δέν ανταποκρίνονται σε άγνη συνείδηση, άποτελούν ψέμμα και φέρνουν σε άδιέξοδο.

Η μεταβολή, πού έπιζητούμε, θά έχει τότε μονάχα κοινωνική σημασία, όταν παράλληλα μέ την έπιφάνεια τών κοινωνικοοικονομικών θεσμών, αλλάξουμε και τό βάθος τής κοινωνικής όργανώσεως, την ψυχική διάθεση και τη νοσηρότητα.

Είναι άλήθεια ότι τό έργο αυτό, άπαιτεί τεράστια παιδαγωγική προσπάθεια.

Μέ την παιδεία θά διδάξουμε τό νόημα τής άποστολής του άνθρώπου.

Οδευόντας την πορεία τής δικιάς μας άποστολής, θά κηρύξουμε και θά έφαρμόσουμε τις άρχές του άνθρωπισμού. Ο άνθρωπισμός έμπνέοντας τον σεβασμό στον άνθρωπο, στη ζωή, στην έλευθερία και στην άξιόπρέπεια του, έπιβάλλει την προσπάθεια για τη μόνιμη ειρήνη και για την άρμονική συμβίωση τών άνθρώπων.

Για την ειρήνευση του κόσμου και για την άρμονική ζωή τής κοινωνίας χρειάζονται σαν άπαραίτητες προϋποθέσεις άπ' τη μία παγκόσμια όργάνωση μέ σεβασμό τής έθνικής έλευθερίας κι άπ' την άλλη, δημοκρατία, μέ όλοκληρωμένη την έννοιά της, πού ξεπερνώντας τό πολιτικό, έκτείνεται και στο κοινωνικοοικονομικό πεδίο.

Στόν τομέα τής κοινωνικής οικονομίας, άντιμετωπίζουμε την πραγματικότητα ρεαλιστικά.

ΥΠΑΡΧΕΙ ΔΕΞΙΑ;

Μια και πολλές φορές όκούγεται και γράφεται ότι στην Έλλάδα δέν υπάρχει δεξιά. οι παρακάτω παρατηρήσεις είναι μια συμβολή για την όρθή έκτίμηση τών πραγμάτων.

Δέν ίσχυρίζομαστε πώς ή κατανομή του Έλληνικού λαού είναι τέτοια πού στη δεξιά νά υπάρχουν όλα τά κεφαλαιοκρατικά στοιχεία ή στην άριστερά τά προλεταριακά ή στο Κέντρο τά μικροαστικά.

Μέσα στην Έαμίζουσα άριστερά για λόγους καθαρά είδικούς για τόν καθένα και πούχουν σχέση μέ την κατοχή ή την αντίσταση ή τόν αρριβισμό υπάρχουν άφθονοι άστοι και κεφαλαιοκράτες ότως και ή μεγάλη μάζα τής δεξιός δέν έχει καμιά σχέση μέ την οικονομική δυναμικότητα ενός κεφαλαιοκράτη. Κι είναι γνωστό ότι τό λεγόμενο Κέντρο έχει άρκετές σχέσεις μέ γνωστά κεφαλαιοκρατικά συγκροτήματα. Άκόμα θά μπορούσε κανείς βάσιμα νά ίσχυρίσει πώς οι αντίθεσεις άνάμεσα στη δεξιά και την άριστερά έδώ στην Έλλάδα δέν είναι αντίθεσεις κεφαλαιοκρατίας και προλεταριάτου, αλλά όξύτατη αντίθεση θέσεων, πούχουν ίσχυρά κίνητρα, στηριγμένα σε ψυχώσεις, σε προγενέστερους αίματηρούς άγώνες και σε διεθνείς έπαιβώσεις.

Άν όμως αυτό είναι άλήθεια άλλο τόσο είναι άλήθεια ότι τό Λαϊκό κόμμα κι οι στοιχεί του συνεργάτες είναι κόμματα δεξιά κι οι όπαδοί τους είναι δεξιοί παρ' όλο πού είναι «παχός λαός» πού μέ εύχαρίστηση θάβλεπε και σοσιαλιστικές μεταρρυθμίσεις. Δεξιός δέν είναι μόνο ό κεφαλαιοκράτης, αυτός πού σαν άτομο έχει συμφέρο νά ναι δεξιός, δεξιός είναι κι αυτός πού αποδέχεται για διωφόρους λόγους άν και είναι οικονομικά άνίσχυρος, την άνεξελέγκτη λειτουργία του κεφαλαιοκρατικού συστήματος. Δέν έχει σημασία μεγάλη ότι στην Έλλάδα δέν υπάρχει άφθονο μεγάλο κεφάλαιο, σημασία έχει ότι υπάρχει και βρίσκεται σε μεγάλη άπόσταση από τη μεγάλη μάζα του Έλληνικού λαού κι είδικά σήμερα τόν άγρότη. Και δέν είναι άναμφισβήτητο μόνο ότι υπάρχει δεξιά πού κυριαρχείται από έντονα κι άπληστα συμφέροντα (κακές συνθήκες τής κατοχής) κεφαλαιοκρατικά συμφέροντα, αλλά κι ότι πολιτικά ρέπει σ' ένα στείρο άντικομμουνισμό πού και νά νικήν άποδέχεται άνεύθυνες συμμοριτικές έκδηλώσεις, φιλοφασιστικές τάσεις και γενικά άντιδημοκρατικές ένεργειες.

Οι ένεργειες κι έκδηλώσεις αυτές την εμφάνισαν άνεπανόρθωτα στο έξωτερικό και τό έσωτερικό σαν δεξιά άντιδημοκρατική. Όσο γρηγότερα, την έγκαταλείψει ό λαός, πού την άκούλουθαι τόσο τό καλλίτερο για τόν τόπο.

Η δικαιοτέρη διανομή του κοινωνικού εισοδήματος μέ την κρατικοποίηση τών παραγωγικών μέσων θά μελετηθεί και θά έφαρμοσθεί σε συνδυασμό μέ μέτρα πού θά άποτρέψουν την μείωση του ένδιαφέροντος του ζένου κεφαλαίου και πού θά διατηρήσουν και θά τονώσουν την πρωτόβουλη δράση εκείνων πού αξίζουν νά γίνουν ήγέτες και όργανωτές τής οικονομικής ζωής.

Στην έφαρμογή τών συγκεκριμένων μέτρων θά βαδίσουμε μέ βήματα σταθερά, συντονίζοντας τις κοινωνικοοικονομικές μεταβολές μέ την βαθμιαία μετατροπή τής κοινωνικής ψυχολογίας.

Σκοπός μας είναι νά δημιουργήσουμε ταυτόχρονα πίστη στην άναγκη και στην σκοπιμότητα τών πράξεών μας για νά άποκτομε μέ αυτό τόν τρόπο τόν άναγκαίο όρο για την συντήρηση και την προαγωγή του έργου μας.

Για νά γίνει ό ένωτισμός, πολιτική πραγματικότητα, χρειάζομαστε άνθρώπους νέους πού νά πιστεύουν, νά ένθουσιάζονται και νά πείθουν. Χρειάζομαστε άνθρώπους πού νάχουν τό θάρρος νά άρνηθούν την ψεύτικη έποχή μας και νάχουν ταυτόχρονα τη δύναμη νά έκφράσουν την άληθινή ζωή μέ καινούργιο ήθος και μέ καινούργια γλώσσα.

Ἡ φράση αὐτὴ πού ἀπό καιρὸ ἔχει βρεῖ θεορμὴ φιλοξενίας

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ

με πόση συνέπεια κράτησε ἡ ἡγεσία τοῦ Ἐθνικοῦ Ἐνω-

νίας στὶς στήλες τοῦ τύπου, βγαίνοντας ἀπὸ τὸ στόμα πολιτικοῦ ἀνδρός, τὴν ὥρα πού μιλοῦσε πρὸς τὸν Ἑλληνικὸ Λαό, μὲ ὄλη τὴν ἐπισιμότητα καὶ τὸ κῦρος πού παίρνουν οἱ λέξεις ὅταν διακηρύσσονται ἀπὸ τὸ βῆμα τῆς Βουλῆς, ἔπρεπε σὰν κεραυνός, πού ἀπολίθωσε γιὰ μιὰ στιγμή ὅσους παρακολουθοῦσαν τὴ θεωρητικὴ ἐκείνη συνεδρίαση ἀπὸ τὰ λαϊκὰ θεωρεῖα.

...Ὡστε ἡ μόνη διαφορὰ πού χωρίζει τὰ κόμματα εἶναι ἡ διαφορὰ τῆς ἡγεσίας; Ἡ διαφορὰ στὴν ποιότητα τῆς ἡγεσίας;

...Ὡστε ὅλα τὰ κόμματα ἔχουν τὸ ἴδιο πρόγραμμα; Τὸ ἴδιο οἰκονομικὸ καὶ κοινωνικὸ πρόγραμμα;

Ὅσον καιρὸ λέγονταν αὐτὰ ἀπὸ τὸν τύπο, ὁμολογοῦμε ὅτι δὲν εἶχαμε ἀνησυχίσει τόσο πολὺ, γνωρίζοντας ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ καὶ τὸ... «ἀνεύθυνον» (!;:) τῶν ἐφημερίδων καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη καὶ τὴν προσπάθειά τους νὰ διατηροῦν τὴν κυκλοφορία τους. Γι' αὐτὸ περιοριστήκαμε σ' ἓνα ἄπλό σημεῖωμα σὲ προηγούμενο τεύχος μας.

Ὅταν ὁμως τὰ ἴδια πράγματα διακηρύσσονται ἐπίσημα καὶ ὑπεύθυνα ἀπὸ τὸ βῆμα τῆς Βουλῆς, τὸ πρᾶγμα ἀλλάζει, καὶ εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ πᾶρουμε ἀμέσως θέση, θέση σαφῆ, ἀπέναντι τοῦ λαοῦ καὶ ἰδιαίτερα ἀπέναντι τῶν νέων, νὰ διαφωτίσουμε ὄλους, καὶ πρὸς ὅλες τὶς κατευθύνσεις, μὲ τὸν ὑψηλότερο τόνο τῆς Δημοκρατικῆς Σοσιαλιστικῆς μας φωνῆς, λέγοντάς τους:

...Μὴν ἀκούτε τὰ ἐπικίνδυνα αὐτὰ κηρύγματα τῶν μεγαφωνῶν τῆς Δεξιᾶς καὶ τῶν συνειδητῶν ἢ ἀφελῶν κομπάρσων τους.

Ἡ διαφορὰ πού χωρίζει τὰ κόμματα δὲν εἶναι μόνον ἡ ἡγεσία.

Ἡ βασικὴ διαφορὰ εἶναι τὸ οἰκονομικὸ καὶ κοινωνικὸ πρόγραμμα. Τὸ πρόγραμμα μὲ τὸ ὁποῖο ἀντιμετωπίζουν τὸ κοινωνικὸ πρόβλημα. Γιατὶ στὴν Ἑλλάδα ὑπάρχει—καὶ μάλιστα μὲ κίνδυνον νὰ γίνῃ ἀπειλητικώτερο—ὄξυ κοινωνικὸ πρόβλημα, πού ἀπαιτεῖ γρήγορη καὶ ριζικὴ λύση.

Καὶ μὲς βέβαια «πιστεύομεν» ὅτι ὑπάρχει διαφορὰ στὴν ἡγεσία ὅταν βλέπου

«Πέραν τῆς ἀνυπάρκτου διαφορᾶς τῶν προγραμμάτων (τῶν κομμάτων), ὑπάρχει ἡ μεγάλη διαφορὰ τῆς ἡγεσίας, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἐξαρτᾶται ἡ μοῖρα τῆς Ἑλλάδος...»

τικοῦ Κόμματος, ἀντίθετα ἀπὸ τὴν παλααιοκομματικὴ ἡγεσία, ἡ ὁποία ἐγκατέλειψε στὴν κατοχὴ τὸν ὑπέροχον λαό μας στὴ διάκριση τῆς ἀκρας ἀρμεστῆς, καὶ ἀπὸ τόσες ἄλλες «ἡγεσίες» πού λιποψύχησαν μπροστὰ στὶς

ψυχώσεις τῆς Δεξιᾶς καὶ ἐδίστασαν νὰ προασπίσουν λέξεις καὶ ἔνοιες πού ἦταν ἀρρηκτα καὶ ἀπόλυτα συνυφασμένες μὲ τὴν ἔννοια καὶ ὑπόσταση τῆς Ἑλλάδος.

Ἄλλὰ πέρα ἀπὸ τὴν ποιότητα τῆς ἡγεσίας ὑπάρχουν προγράμματα. Προγράμματα πού ἐξυπηρετοῦν τοὺς «ὀλίγους!». Προγράμματα πού ἐξυπηρετοῦν τοὺς «πολλοὺς!».

Πέρα ἀπὸ τὴ διαφορὰ τῆς ἡγεσίας ὑπάρχουν οἰκονομικά, κοινωνικά, ἐκπαιδευτικά κλπ. προγράμματα, πού στηρίζονται σὲ βάση κοσμοθεωρητικὰ θεμελιωμένη, προγράμματα πού ξεκινοῦν ἀπὸ κάποιο κεντρικὸ πυρῆνα, καὶ κατευθύνονται σὲ κάποιο συγκεκριμένο σκοπὸ.

Ἀντίθετα μὲ τὰ κόμματα τῆς Δεξιᾶς καὶ τοῦ Κέντρου πού ἔχουν κάθε συμφέρον νὰ ἀγνοοῦν τὸ Κοινωνικὸ Πρόβλημα, ἐμεῖς, θέλουμε νὰ δώσουμε σ' αὐτὸ λύση, ὅχι μὲ μπαλώματα, γιὰ νὰ λυθεῖ προσωρινὰ καὶ νὰ ἐμφανισθεῖ ἀργότερα ἀπειλητικώτερο, ἀλλὰ μὲ συγχρονισμένα καὶ δραστηκὰ μέτρα, μὲ κριτήρια Σοσιαλιστικὰ.

Σήμερα μάλιστα πού τὸ κοινωνικὸ πρόβλημα ἔχει ὄξυνθεῖ περισσότερο, μὲ τὴν ἀσυνδοσία καὶ συνεργασία πολλῶν κεφαλαιοκρατῶν μὲ τὸν κατακτητὴ, τὴν ὑποστηρίξει καὶ ἀτιμωσία τους ἀπὸ τὴ Δεξιά, καὶ τὴν ἄθλια κατάστασι τῶν λαϊκῶν μαζῶν, πού συνεχῶς εὐρύνεται, γιὰ νὰ συμπεριλάβῃ ὅλο καὶ νέες κατηγορίες. Ἡ ἀντιμετώπισή του εἶναι ζήτημα σωστῶν κατευθύνσεων καὶ προγράμματος. Μετὰ τὶς δια-

πιστώσεις αὐτὲς ἐρχόμαστε νὰ διατυπώσουμε μερικὰ ἐρωτήματα, περιμένοντας ἀπάντησιν ἀπ' ἐκείνους πού προβάλλουν μονάχα ἡγεσίαν!!

Παραδεχόμεστε τὴν ἔλλειψη τρομακτικοῦ κοινωνικοῦ διαφορισμοῦ στὴν Ἑλλάδα. Αὐτὸ ὁμως σημαίνει πὼς πρέπει νὰ μείνουμε μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα; Δὲν πρέπει νὰ ἐπέμβῃ τὸ Κράτος, ὥστε ὄχι μόνον νὰ παρεμποδίσει τὸ μέγλωμα τοῦ

Ἡ συνείδησι τῶν νέων πού εἶναι ἀληθινοὶ Ἕλληνες καὶ ἀληθινοὶ ἄνθρωποι, δὲν καλεῖται νὰ κάνει ἐπιλογὴ μεταξὺ ἐγκλημάτων. Καλεῖται, ἀντίθετα, νὰ σταθεῖ ἀντιμέτωπος στὰ ἐγκλήματα καὶ στοὺς ἐγκληματίες ὁποιασδήποτε μορφῆς καὶ ὁποιασδήποτε δῆθεν ἰδεολογίας.

Ἡ Ἑλλὰς χρειάζεται, ὕστερα ἀπὸ τόσες δοκιμασίες πού ἔκαναν τοὺς ἠθικὰ μικροὺς ἢ ἀδύνατους νὰ πέσουν θύματα ἢ νὰ γίνων ἀσυνείδητοι δραστές ἐνὸς φαύλου κύκλου, ἓνα νέο ἠθικὸ ἥρωικὸ ξεκίνημα, καὶ σ' αὐτὸ τὸ ξεκίνημα καλῶ τοὺς νέους. Ὅσοι εἶναι συνειδητοὶ Ἐνωτικοὶ ἄς δώσουν τὸ σῆμα καὶ ἄς πᾶνε μπροστὰ. Εἶμαι βέβαιος ὅτι θ' ἀκολουθήσουν πλῆθος νέοι, ὅτι ἡ στρατιὰ ἐκείνων πού πιστεύουν μὲ ἰσοδύναμη πίστιν στὴν Ἑλλάδα, στὶς δημοκρατικὰς ἐλευθερίας καὶ στὸν Ἀνθρωπισμὸ, θὰ ὀγκωθεῖ, καὶ στὸ τέλος ἡ νίκη θὰ εἶναι μαζί μας. Ἄν εἶναι σκληρὰ τὰ χέρια καὶ ἡ καρδιά τῶν ἐγκληματιῶν, ἄς γίνῃ σκληρὴ καὶ ἡ βούλησί μας, ἢ βούλησι πού καλεῖται νὰ τοὺς ἀντιμετωπίσει.

ΘΛΙΒΕΡΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ

ΤΟ ΧΡΕΟΣ ΚΑΘΕ ΕΛΛΗΝΑ

Τὰ τελευταῖα αὐτὰ χρόνια, βαθειὰ ἠθικὴ πνευματικὴ καὶ οἰκονομικὴ κρίση, μαστίζει τὴ πατρίδα μας. Οἱ ἄνθρωποι ἔχουν χάσει κυριολεκτικὰ τὴν εὐτυχία καὶ τὴ χαρὰ πού δίνει ἡ ζωὴ. Κούραση ψυχικὴ, ἀπεριόριστη ἀπογοήτευση, καὶ ἀπαισιοδοξία ἔχει καταλάβει ὅλους, φαίνεται νὰ τοὺς ἔχει λείψει κ' αὐτὴ ἡ ἀτμόσφαιρα μέσα στὴν ὁποία προοῦσαν νὰ ἀναπνεύσουν. Ὅλοι βρίσκονται σὲ προβληματικὴ θέση καὶ ἀδυνατοῦν νὰ προσανατολιστοῦν. Στεροῦνται μιᾶς σταθερῆς κατευθύνσεως. Ἔχουν γίνει ἀνήσυχτοι, διστακτικοὶ καὶ ἀναποφασιστοὶ. Ἡ ἐνεργητικότητά τους ἔχει παραλύσει καὶ ἀντὶ νὰ κυβερνοῦν τὰ γεγονότα κυβερνοῦνται ἀπὸ αὐτὰ.

Τὰ αἷτια πὺν δημιούργησαν τὴν περσπάνω κατάσχεση εἶναι πολλὰ.

Τὰ δευτὰ τοῦ πολέμου, ἡ ὀβειβαίωτης γιὰ τὴν οὕριον, τὸ γκρέμισμα ἐνὸς κόσμου παλιοῦ πιά καὶ ξεθωριαμένου κ' ἀκόμη ἡ μεταβατικὴ περίοδο στὴ μεγάλη αὐτὴ καμπὴ τῆς Ἱστορίας, εἶναι τὰ πιὸ φανερά.

Ἐλπίσαμε πὼς θὰ διορθωνόταν μὲ τὸ τέλος τοῦ πολέμου καὶ τὸ μπάσιμο τοῦ τόπου στὸ δρόμο τῆς ὁμαλότητος.

Μᾶς διέψευσαν ὅμως τὰ γεγονότα.

Γιατὶ τὸ χάος αὐτὸ εἶχε σάν συνέπεια τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐκλογῶν τῆς 31ης Μαρτίου.

Ἔτσι, ὄχι μόνον δὲν καλυτέρευσε—ὅπως ἄλλωστε ἦταν ἐπόμενο—ἡ κατάσταση, ἀλλὰ χειροτέρευσε καὶ ἔχουμε φτάσει σήμερα μέχρι τὰ χεῖλη τοῦ γκρεμοῦ.

Ἡ ἔξαψη τῶν παθῶν, ὁ ἐμφύλιος πόλεμος—δὲν ἦσαν οἱ μόνοι συντελεστὲς στὴ δημιουργία του—ἡ προκλητικὴ οἰκονομικὴ ἀσυνδοσία τῶν λίγων, ἡ ἀπὸ πολλὰς ἀπόψεις, ἀντιδημοκρατικὴ, φασιστικὴ διοίκηση, ἡ συνέχηση τῆς κατὰ τὸν πόλεμον κατάστασης, εἶχε σάν ἀποτέλεσμα—φοβερώτερο καὶ ἐπικινδυνότερο, ἀπὸ κάθε προηγούμενο τὴ χαλάρωση—γιὰ νὰ μὴν πῶ—τὴ τελεῖα ἔλλειψη, τῆς πίστεως τῶν πολιτῶν στὸ Κράτος.

.....
διαφορισμοῦ ἀλλὰ νὰ γκρεμίσει κ' αὐτὸν πού ὑπάρχει; Σκέφθηκαν ποτὲ διὰ διακηρύσσοντας αὐτὰ ἀφίνουν τὸ μονοπώλιο τοῦ κοινωνικοῦ ἀγῶνα καὶ τῆς οἰκονομικῆς ἀνακουφίσεως τῶν λαϊκῶν μαζῶν στὸ κομμουνισμό;

Ἄλλ' ἐκτὸς αὐτοῦ ἀφοῦ ὑπάρχει ὁμοιομορφία προγραμμάτων, γιατί ἐκεῖνος ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ὁποίου βγήκαν οἱ παραπάνω διαβεβαιώσεις μίλησε ἐκ μέρους κόμματος, τοῦ ὁποίου ὁ τίτλος περιλαμβάνει τόσο ὠραῖες καὶ ἱερὰς λέξεις, πού μὲ ὠρισμένες προϋποθέσεις, θὰ συγκινοῦσε τὸ λαὸ καὶ τοὺς γέους;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΑΧΙΝΗΣ

Ἔχει διασαλευτεῖ αὐτὴ ἡ ὑπόσταση καὶ ἡ ὑπαρξη τῆς «ἐννοίας» Κράτος. Οἱ πολλοὶ δυσπιστοῦν γιὰ ὅλα καὶ πρὸς ὅλους. Μιὰ προ

οβητικὴ ἔρευνα στὴν Πρωτεύουσα καὶ πρὸ παντὸς μιὰ ἐπίσκεψη στὶς ἐπαρχίες μᾶς πείθουν ἀπόλυτα.

Δὲν εἶναι μόνο οἱ «ἀντάρτες» πού δὲν ὑπακούουν στὸ Κράτος καὶ δὲν συμμορφώνονται μὲ τοὺς νόμους. Εἶναι καὶ οἱ «ἡμέτεροι»! Εἶναι ὅλοι δεξιοί, ἀριστεροί, χίτες, δημοκρατικοὶ κλπ. Δὲν πληρώνουν τοὺς φόρους—δὲν μποροῦν νὰ πληρώσουν. Δὲν ἐμπιστεύονται τὴν ἀσφάλειά τους στὰ ὄργανα τῆς τάξεως—γιαυτὸ ὀπλιζόνται οἱ ἴδιοι καὶ γίνονται τυφλὰ ὄργανα τοῦ κάθε εἴδους ἐκμεταλλευτῆ. Δὲν βοηθοῦν τὸ στρατὸ στὶς περιοχὲς πού ὑπάρχουν συμμορίτες γιατί δὲν ἔχουν ἐμπιστοσύνη σ' αὐτόν. Ἔχει δημιουργηθῆ ἔτσι—θὰ μπορούσαμε νὰ πῶμε μιὰ ἀτμόσφαιρα «ἀσυνειδήτου» ἀπειθαρχίας πού τὴν προκάλεσε ἡ ἀνάγκη.

Τὸ χρέος γι' αὐτὸ τῆς νέας Κυβερνήσεως εἶναι μεγάλο.

Ἐπίσπευση τῶν ἀπαραιτήτων ἐκείνων λύσεων πού θὰ χρησιμεύσουν σάν βάρη καὶ γερὸ θεμέλιο πάνω στὶς ὁποῖες θὰ ξαναχτιστεῖ τὸ «οἰκοδόμημα» τῆς πίστεως στὸ Νόμο. Πρέπει τὸ Κράτος νὰ ἐφοδιαστεῖ ἀμέσως μὲ τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα, πού τὸν τελευταῖο καιρὸ τοῦ εἶχαν λείψει καὶ πού εἶναι: Κοινωνικά, Οἰκονομικά, Πολιτικά, Ἠθικά. Γιὰ νὰ ὀλοκληρωθεῖ καὶ ἔτσι νὰ μπορέσει νὰ ἐπιβληθεῖ.

Κάθε ἀργοπορία καὶ σπουδὴ εἶναι ἔγκλημα! Λίγη κατανόηση τῶν ἀναγκῶν καὶ ἐπούλωση αὐτῶν εἶναι τὸ ἀποτελεσματικότερο φάρμακο.

Κοινωνικὴ πολιτικὴ λοιπὸν ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά καὶ γόμμη ἐπιβολὴ τοῦ νόμου ἀπὸ τὴν ἄλλη.

Τὸ χρέος ὅμως δὲν περιορίζεται μόνο στὴν Κυβέρνηση. Πρέπει κάθε Ἕλληνας, ἀνεξάρτητα: ἐργάτης, ἀγρότης, ἐπαγγελματίας, ὑπάλληλος, ἀνώτατος λειτουργός, ὅτι κ' ἂν εἶναι νὰ συμβάλλει, μὲ ὅσα μέσα καὶ δυνάμεις διαθέτει, στὸ βγάλισμα τοῦ τόπου ἀπὸ τὸ ἀδιέξοδο. Πρέπει νὰ βγοῦμε ὅπως δήποτε ἀπὸ αὐτό. Δὲν πρέπει ὁ ἐλληνικὸς λαός, ὁ πρωτοπόρος στὸ πολιτισμὸ νὰ μένει πίσω, στὶς μεγάλες αὐτὲς στιγμὲς τῆς Ἱστορίας.

Ἄλλὰ πέρα καὶ πάνω ἀπ' ὅλα, καθῆκον ἱερὸ εἶναι τῶν Νέων! Ὅλων τῶν Νέων! εἶναι καθῆκον ἱερὸ, πού στὴν ἐκτέλεσή του τίποτα δὲν πρέπει νὰ μᾶς χωρίζει. Μῆτε κόμματα, μῆτε ἰδεολογίες, τίποτα.

Μὰ κατὰ κύριο λόγο εἶναι δικό μας καθῆκον. Ἐμᾶς τῶν Ἑνωτικῶν, μικρῶν καὶ μεγάλων, στελεχῶν καὶ μελῶν. Γιατὶ μεῖς καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον γνωρίζουμε, πὼς τὰ δυὰ κύρια καὶ βαθύτερα αἷτια, πού δημιούργησαν τὴν κατάσταση, ὅπως παρουσιάζεται σήμερα καὶ ὅπως πρὶν ἀπὸ τὸν πόλεμο. Εἶναι ἡ κρίση πού περνάει ὁ ἀστικὸς κόσμος. Μὰ καὶ ἡ ἀντίδραση τοῦ λαοῦ, ἐνάντια στὴ κομμουνιστικὴ δικτατορία,

ΤΗ ΒΟΡΕΙΟ ΗΠΕΙΡΟ

Η ΝΙΚΗ ΘΕΛΕΙ ΑΓΩΝΙΣΤΕΣ

Στην Έπιτροπή του Ο.Η.Ε. που βρίσκεται τώρα στη Θεσσαλονίκη και που άργότερα θα μπορέσει να εξετάσει από κοντά τη «δημοκρατία» που επικρατεί στις γειτονικές με την Ελλάδα χώρες, ο Αμερικανός αντιπρόσωπος κ. Έθεριτζ ένόησε ότι το ζήτημα της Β. Ήπειρου δεν έχει ακόμη λυθεί, και πώς θα κριθεί τώρα στη συνδιάσκεψη των τεσσάρων Μεγάλων στη Μόσχα.

Έτσι ήρθε σ' αντίθεση με τον Ρώσο αντιπρόσωπο κ. Λοβρίσεφ που δήλωσε πως το ζήτημα είναι πια λυμένο.

Και βέβαια μιά και στη συνδιάσκεψη των Παρισίων ο Έλλην αντιπρόσωπος, τότε μέλος του Λαϊκού Κόμματος και τώρα ανεξάρτητος, άπευρε μόνος του (με ποιά τάχα δικαίωμα; και με ποιά έντολη του Έθνους;) το Βορειοηπειρωτικό, ο ύπουργός του πούναι και τώρα ύπουργός των έξωτερικών στις έρωτήσεις των έκπληκτων δημοσιογράφων δεν ήξευρε τί ν' άπαντήσει, θά μπορούσε πολλά να λέγει ο κ. Κερεντζί ή ο Νταούτ (συνώνυμη) Έμβέρ Χότζα.

Όμως ή Ελλάδα δεν παραιτήθηκε ποτέ από την δικαίη αξίωσή της να λυτρώσει τ' άλυτρώτα παιδιά της της Βορ. Ήπειρου. Η Βορ. Ήπειρος ήταν και θά γίνει έλληνική.

Οι Έλληνες έκεί δεν ήταν ποτέ μειονότητα. Ήταν πλειοψηφία, που το μαχαίρι των Άλβανών, πάντα στην ύπρεσία ή των Αυτοτρογεμάνων ή των φασιστών ή των πιστών του νέου Γκαίρικ, με διωγμούς, σφαγές, τρομοκρατία και λεηλασίες διαρκώς έξοντώνεται και λιγοστεύει.

Μά την άλήθεια είναι ν' άπορεί κανείς για μιά καθημερινή Άθηνάικη έφημερίδα που πάντοτε σέ δι άφορα το λεγόμενο στενά Έθνικό θέμα πέρνει τόσο σωστές θέσεις έκρινε σκόπιμο για χάρη της ειρήνης (;) και των άμφιβόλου άξιας δηλώσεων των κκ. Δημητράφ, Τίτο και Χότζα ότι θά σεβαστούν την άκεραίαότητα της Ελλάδος ποραιτούμενοι από τας διεκδικήσεις τους (ποιές;) να όριστούν πάγια κι όριστικά τά σύνορα της Β. Ελλάδος κι έτσι να παραιτηόμε κατά κάποιο τρόπο από τη Β. Ήπειρο, άφίνοντας στο μα-

Είναι—σέ τελευταία άνάλυση ή φυσιολογική αντίδραση—που σέ πολλά σημεία έκμεταλλεύονται οι επιτήδεις—του καθαρού και φιλελευθέρου έλληνικού πνεύματος, ενάντια στις σκοτειές δυνάμεις του μαύρου και κόκκινου φασισμού. Και δέ διορθώνεται ολοκληρωτικά και άποτελεσματικά παρά με ριζική άλλαγή. Γι' αυτό ο άγώνας ο δικός μας είναι διπλός. Για τόν παρόν και τόν μέλλον.

Γνωστές οι άπόψεις μας και ή στρατηγική μας και για τούς δύο. Θά επιδιώξουμε δέ να τόν επιτύχουμε. Για την Ελλάδα και τόν λαό μας μ' όλες τις δυνάμεις και τά μέσα που διαθέτουμε. Κανείς δέ θά μπορέσει να μās ανακόψει τόν δρόμο μας γιατί κανείς δεν έχει την πίστη μας πούναι κι ή δύναμή μας.

ΣΠΥΡΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Άπόφαση της Κ. Ε.

Η Έθνική Ένωτική Νεολαία διαμαρτύρεται για τή χλιαρή στάση όλων των άρμόδιων για τή θέση και κατάσταση που βρισκείται σήμερα τόν Βορειοηπειρωτικό.

Καλεί τήν Κυβέρνηση να θέσει άνοιτά στή συνδιάσκεψη της Μόσχας, στις Κυβερνήσεις όλων των συμμάχων λαών τή διεκδικήσή μας αυτή. Να μη σταματήσει τόν άγώνα ποτέ έστω κι αν τις γίνονται αντίθετες συστάσεις και να φτάσει άκόμη και στον Ο.Η.Ε.

Καλεί τόν Έλληνικό λαό και ιδιαίτερα τούς νέους σέ πραγματική σταυροφορία για τήν πραγματοποίηση του αίτηματος της ένωσης της Βορείου Ήπειρου με τήν μητέρα Ελλάδα και της σωτηρίας των μαρτυρικών κατοίκων της από τόν άπαίσιο ζυγό των τσακαλιών του Μουσσουλίνι.

Αθήνα 16(3)47

χαίρι των φασιστοκρατών εκατόν χιλιάδες Έλληνες που θά τούς έξοντώσουν μέχρι του τελευταίου σέ λίγα χρόνια, και να ξεκολήσουμε μόνι μας τά ματωμένα ένησημα που ο έλληνικός στρατός πολεμώντας στο πλευρό των συμμάχων της έλευθερίας, δυο φορές κόλησε, μπαίνοντας νικητής στή Β. Ήπειρο.

Άφάνταστα είναι τά μαρτύρια που περνά ο Έλληνικός λαός της Β. Ήπειρου από τούς φασίστες πότε όργανα του Ίταλικού φασισμού και πότε όργανα του Ιμπεριαλισμού του νέου Γκαίρικ.

Η διεκδίκηση της Β. Ήπειρου δεν έχει καμιά σχέση με τις έτιμες κραυγές για τήν άνύπαρκτη Σλαυμακεδονική Μακεδονία του Αιγαίου του κ. Βλακώφ ή τή Δυτική Θράκη του νεοδημοκράτη και έγκληματία πο-

λέμου στρατηγού Μαρίνωφ και του νεολαοκράτη και φαιοφασίστα ύπουργού του Γεωργήφ. Στη διάρκεια του πολέμου οι Βορειοηπειρώτες πολεμώντας εναντίον των Γερμανοϊταλών έδημιούργησαν τήν αντίσταση που σήμερα παρουσιάζει για δική του ο δυνάστης του ύμνητης του Μουσσουλίνι και τώρα πρόεδρος της Άλβανικής Λαϊκής Δημοκρατίας

Και μήπως άδκοιμε τόν Άλβανικό λαό ζητώντας τή Βόρειο Ήπειρο ή άπειλοουμε τήν ειρήνη;

Αν άπειλοουμε τήν ειρήνη γιατί ζητάμε να μās δώσουν τήν Β. Ήπειρό μας, άσφαλώς και πάλι τήν άπειλοουμε γιατί δεν δίνουμε τή Δυτική

Έλλάδα στήν Άλβανία, τή Θεσσαλονίκη στους Κρόατες, τή Καβόλλα και τά νησιά του Αιγαίου στους Βουλγούρους και τή Πελοπόννησο με τή Κρήτη στους Ίταλούς.

Σ'όλο τόν πόλεμο στήν Άλβανία οι Άλβανοί κτυπούσαν τούς Έλληνες, και στήν κατοχή ύμνολογούσαν τούς Γερμανοϊταλούς, που έξόντωναν τούς Έλληνες. Γιατί τάχα να συμμετάσχη ή Άλβανία στή συνδιάσκεψη για τήν ειρήνη με τή Γερμανία, και να μη συμμετάσχει και ή Βουλγαρία που μάλιστα τόσα ποιά πολλά προσέφερε στους Γερμανούς;

Τά Βορειοηπειρωτικά Σωματεία, να έξεγερθούν, οι αντίξοότητες να μη τά κάμπτον, ή νεολαία ολόκληρη ο λαός ούσωμος να έξεγερθεί, δεν ζεί ή Ελλάδα με τόν «στείλε κι' άλλα θείε Τρούμαν» και τώρα που θά ξανασυζητηθεί τόν θέμα ν' αξιώσει δικαιοσύνη.

Η κυβέρνηση έχει χρέος να κάνει έκκληση προς τούς συμμάχους λαούς, να επιδείξει έντονη διπλωματική και προπαγανδιστική δραστηριότητα και στήριξη πάνω στο σύνολο του λαού να αξιώσει δικαιοσύνη για τήν Ελλάδα. Κι' αν βρεθούν μερικοί Έλληνες και πο ούνε ότι δεν τούς ενδιαφέρει ή Β. Ήπειρος τώρα γιατί για να τή ζητήσουμε πρέπει να γίνει πρώτα τόν ένα και τόν άλλο, δεν θ' άποδείξουν παρά μόνο ότι είναι συνεργάτες των Άλβανών σφαγιαστών των Έλλήνων της Β. Ήπειρου και των συμμάχων τους.

Γιατί τόν αν ή Κύπρο πρέπει να δοθεί στήν Ελλάδα κι' ή Β. Ήπειρος και ή Μακεδονία πρέπει να μένει στήν Ελλάδα γιατί είναι Έλληνική αύτο δεν έξορτιέται από κανένα ζήτημα, και όποιος δεν αγωνίζεται για αυτά προδίνει τήν Ελλάδα και δεν κάνει τίποτα, μά άπολύτως τίποτε άλλο.

ΧΑΡΑΛ. Θ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ

ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ

Π. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΣΕ ΜΙΑ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΩΣ ΒΑΣΗ ΤΟΥ ΕΝΩΤΙΣΜΟΥ

ΤΙΜΗ ΔΡΧ. 1.000

Τὰ «Ἐλεύθερα Νιάτα» συνεχίζουν τὴν ἔκδοσιν τοῦ περιοδικοῦ μας
«Μαχόμενα Νιάτα» ποὺ ἔβγαίνε μυστικά τὸν καιρὸ τῆς Κατοχῆς.

Τυπογραφικαὶ ἐργασίαι Ροδάκη · Παύλου, Παλλάδος 18, Ἀθῆναι.